

29. Tileukulov S. va boshqalar. O'zbekiston Respublikasining G'arb mamlakatlari bilan iqtisodiy, siyosiy, madaniy-marifiy aloqalari. "Iqtisod-moliya" 2007.
30. Алберт Вандал «Возвышение Бонапарта» Ростов на Дону, «Феникс» 1995. Том.
31. Алберт Вандал «Наполеон и Александр I» Ростов на Дону, «Феникс» 1995. 3-4 тома.
32. Валтер Раушер "Гинденбург". М., "Ладомир" 2003.
33. Всемирная история. М., «Большая Российская энциклопедия», 2003.
34. Крисин М.И. Прибалтика между Сталином и Гитлером. М., «Вече» 2004.
35. Непомнящий Н.Н. 100 великих загадок истории М., «Вече» 2004.
36. Новейшая история стран Европы и Америки. Част-1. М., «Владос» 2003. Учебник для ВУЗов.

Internet saytlari

1. ww. tdpu. uz
2. www. Ziyonet. uz
3. www. edu. uz
4. www. ma'naviyat. uz

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

Ro'yxatga olindi

BD-5110600 – 3.05

2017- yil "18" 08

JAHON TARIXI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100 000	- Gumanitar
Ta'lim sohasi:	110 000	- Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5110600	- Tarix o'qitish metodikasi

TOSHKENT – 2017

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar:

1. Boynazarov F.A. Qadimgi dunyo tarixi. O'quv qo'llanma. T.: "A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti", 2004
2. Qosimov E. Jahon tarixi. Qadimgi va o'rta asrlar davri. Darslik. T.: TDPU., 2013.
3. Rajabov R. Qadimgi dunyo tarixi. O'quv qo'llanma. T.: "Fan va texnika nashriyoti", 2009.
4. Nuriddinov E., Lafasov M., Kichqilov X. Eng yangi tarix (1918-1945). Darslik. Nasaf, 2010.
5. Nuriddinov E., Kichilov X. Eng yangi tarix (1989-2008 y.). O'quv qo'llanma. T.: "ASR-MATBUOT", 2010.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Мирзиёев Шавкат Миромонович. Эркин ва фаровон, демократик ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқ / Ш.М. Мирзиёев. – Тошкент: Ўзбекистон, 2016. - 56 б.
2. Мирзиёев Шавкат Миромонович. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Мамлакатимизни 2016 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий якуналари ва 2017 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлисидаги маъруза, 2017 йил 14 январ / Ш.М. Мирзиёев. – Тошкент : Ўзбекистон, 2017. – 104 б.
3. Мирзиёев Шавкат Миромонович. Қонуи устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. 2016 йил 7 декабр / Ш.М. Мирзиёев. – Тошкент: "Ўзбекистон", 2017. – 48 б.
4. Мирзиёев Шавкат Миромонович. Буюк келажгимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. Мазкур китобдан Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 1 ноябрдан 24 ноябрга қадар Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри сайловчилари вакиллари билан ўтказилган сайловолди учрашувларида сўзлаган нутқлари ўрин олган. / Ш.М. Мирзиёев. – Тошкент: "Ўзбекистон", 2017. – 488 б.

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Bugungi kunda zamonaviy kadrlar tayyorlashda tarix fanini turli xil uslub va yondoshuvlar asosida ta'lim berishni taqozo qiladi. Ta'lim jarayonidagi noan'anaviy uslublar, kompyuter texnologiyalaridan foydalanish muhim hisoblanadi.

Ushbu dasturda jahon xalqlari tarixining eng qadimgi, qadimgi, o'rta, yangi, eng yangi davr bosqichlarining o'ziga xos xususiyatlari, siyosiy, iqtisodiy, madaniy jihatdan rivojlanish jarayonlari yoritib berilgan. Jahon tarixining ibtidoiy jamoa tuzumi, qadimgi va o'rta asrlar davri, uni davrlashtirish va davlatlarning tashkil topish masalalari keng yoritib berilgan.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanning maqsadi: Jahon tarixi fanining asosiy maqsad va vazifasi bo'lajak tarix fani o'qituvchilariga Jahon tarixining eng qadimgi ibtidoiy jamoa davridan to bugungi kunimizgacha bo'lgan davrda yuz bergan tarixiy jarayonlar, ijtimoiy va iqtisodiy sohadagi asosiy xususiyatlar, madaniy sohaning taraqqiyoti va uning o'ziga xos xususiyatlari haqida atroflicha va chuqur bilim berishdan iborat.

Fanning vazifasi: Talabalarning dunyoqarashini, ilmiy — nazariy tafakkurini takomillashtirish, o'tmish va hozirgi zamondagi voqea va hodisalarga ilmiy xolislik va tarixiylik tamoyillariga amal qilgan holda tarixiy voqelikka munosabat bildiradigan, umuminsoniy qadriyatlar asosida yondoshadigan, erkin fikrlaydigan komil inson qilib tarbiyalashdir. Shuningdek, talabalarda kelajakda o'z sohalari bo'yicha faoliyatlari davomida amaliy ahamiyat kasb etuvchi malaka va ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirishdan iborat.

Jahon tarixi fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- jahon tarixi fani predmeti, maqsad va vazifalari;
- tarix kursining davrlashtirish prinsiplari;
- jahon sivilizatsiyalari va ularning xususiyatlari;
- davlat uyushmalari, shahar-davlat va davlat birlashmalari;
- turli tarixiy davr va bosqichlarda jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy ahvoli;
- davlatlarning ichki va tashqi siyosati;
- xalqaro munosabatlar;
- ijtimoiy harakatlar to'g'risida **bilimga ega bo'lishi**;
- tarixiy jarayonlar tasnifi;
- ijtimoiy hodisalarni taqqoslash va ilmiy xulosa chiqarish;
- tarixiy voqealarga xolisona baho berishni bilishi bo'yicha **ko'nikmaga ega bo'lishi kerak**;

- tarixiy voqealarni tadqiq etish;
- ijtimoiy jarayonlarni dialektik o'rganish;
- voqealarning tarixiy asoslarini tahlil qilish bo'yicha malakaga ega bo'lishi

lozim.

I. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1- modul. Ibtidoiy jamoa tuzumi tarixi. Ibtidoiy jamoa tarixining manbashunosligi va tarixshunosligi

1-mavzu. Ibtidoiy jamoa tuzumining shakllanishi

Insonning kelib chiqish jarayoni bo'lib unda avstralopitek, pitekantrop, sinantrop, geydelberg kabilarning shakllanishi yotadi. Mehnat va mehnat qurollarining roli, fikr, nutqning vujudga kelishi kabi qator masalalarni o'z ichiga oladi.

Antropogenez jarayonining yakunlanishi. Zamonaviy odamning paydo bo'lishi, irqqlar, urug'chilik, ishlab chiqarish, xo'jalikning vujudga kelishi bu davrning rivojlanib borish jarayonidir.

Ibtidoiy jamoa tuzumining parchalanish davri. Ishlab chiqarish kuchlarining rivojlanish davri bo'lib, metallurgiya (mis, jez, temir) vujudga keladi. Dehqonchilik, chorvachilik, hunarmandchilik ixtisoslashadi. Sinfy jamiyat asoslari paydo boladi. Qabila ittifoqlari paydo bo'ladi.

2-mavzu. Ibtidoiy jamoa va sivilizatsiya

Toifaliy jamiyatning vujudga kela boshlashi va bu jarayonning notekis rivojlanish davridir. Etnik va xo'jalik aloqalari. Ibtidoiy munosabat va tasavvurlar.

2-modul. Qadimgi Sharq tarixi

3-mavzu. Qadimgi Mesopatamiya

Tabiiy sharoitlari. Qadimgi qabilalarning kelib joylashishlari, yuksalish va dastlabki davlatlarni paydo bo'lish masalasi muhimdir. Shumer va Akkad davlatlari, Ossuriya, Bobil davlatlari tarixi va nihoyat Mesopatamiya madaniyati masalalari muhimdir.

4-mavzu. Qadimgi Misr tarixi

Manbalar, tabiiy sharoit, aholisi, davlatning paydo bo'lishiga e'tibor beriladi. Misr tarixida I-II-III-shohliklar davri. Misrning rivojlanishi va harbiy yurishlari, chet elliklar bosqini va Misrning madaniyati masalalariga e'tibor qilinadi.

5-mavzu. Qadimgi davrda Kichik Osiyo

Manbalar, aholisi, tabiiy sharoiti. Eramizdan avvalgi II ming yillikda shahar, davlatlar. Xett davlatining madaniyati va uning qulashi muhimdir. Troya, Lidiya,

25. Birinchi jahon urushidan keyin Turkiyaning iqtisodiy taraqqiyoti.
26. Turkiyada M. Kamol inqilobi va uning tarixiy ahamiyati.
27. Birinchi jahon urushidan keyin Xitoydagi ijtimoiy harakat.
28. 1931 yilda Xitoyga qarshi Yaponiyaning hujumi.
29. 1918-1939 yilda Hindistonning siyosiy rivojlanishi.
30. XX asrning birinchi yarmida Yaponiyaning siyosiy ahvoli.
31. XX asrning birinchi yarmida Tropik Afrika davlatlari.
32. Birinchi jahon urushidan keyin Misrda ozodlik harakati.
33. Ikkinchi jahon urushi arafasida Lotin Amerika davlatlari.
34. Ikkinchi jahon urushidan keyin Turkiyaning siyosiy rivojlanishi.
35. 1949 yilda Xitoy Xalk Respublikasining tashkil topishi.
36. Mao Szedunning "Madaniy inqilobi" va uning oqibatlari.
37. XXI asrning boshida Xitoyning ijtimoiy-siyosiy rivojlanishi.
38. Ikkinchi jahon urushidan keyin Ve'tnam (1945-50 yillar).
39. 1964-1975 yillarda AQShning Vetnamga bosqini.
40. Ikkinchi jahon urushidan keyin Koreya va uning parchalanishi.
41. Frantsiya Yakobinchilar davrida.
42. XIX asrning 60-70 yillarida Germaniyani birlashtirilishi.
43. XVIII asr o'rtalarida Avstriya imperiyasining ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli.
44. Rus-Qrim urushi. (1853-1856). Urushning boshlanishi, borishi, yakuni.
45. XIX asr II yarmi XX asr boshlarida Italiya.
46. XIX asrning ikkinchi yarmi XX asr boshlarida Rossiya
47. Frantsiya Uchinchi respublika davrida.
48. XIX asrning II yarmi - XX asr boshlarida Avstriya-Vengriya monarxiyasi. Dualistik tizim.
49. I - Jahon urushi.
50. II - Jahon urushi.
51. Versal-Vashington shartnomasining tuzulishi.
52. XX asrning birinchi yarmida Germaniya.
53. Fashistlarning Germaniya hokimiyati tepasiga kelishi.
54. A. Gitler (siyosiy portret).
55. 1939 yili Gitler Germaniyasining Polshani egallashi.
56. 1938 yilgi "Myunxen bitimi".
57. XX asr birinchi yarmida Fransiya.
58. XX asrning I yarmida Fransiya tashqi siyosati.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Talaba mustaqil ta'limni tayyorlashida muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi texnikalarni, apparaturalarni, jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish;
- talabani o'quv- ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzulami chuqur o'rganish;
- faol va muammoii o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;
- internetdan foydalanish;
- masofaviy (distansion) ta'lim.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limning mavzulari:

1. Ibtidoiy odamlarda sig'inish va e'tiqod-dinning paydo bilishi.
2. Qadimgi Misr fir'avnlarining istilolari.
3. Kávkazorti va O'rta Osiyo qadimgi qulchilik tuzumi.
4. Xettlar tarixi.
5. Ossuriya davlati.
6. Qadimgi Xitoyda xalq qizg'olonlari.
7. Eramizdan avvalgi III-II ming yilliklarda Ellada va Kiklada.
8. Eramizdan avvalgi V asrlarda Afina qulchilik demokratiyasining gullashi.
9. Aleksandr Makedonskiy davlatining tashkil topishi va parchalanib ketishi.
10. Klassik davrdagi Yunon madaniyati.
11. Eramizdan avvalgi II-I asrlarda Italiyaning iqtisodiy tuzumi.
12. Optimatlar bilan populyarlar kurashi. Lutsiy Korneliy sulolasining diktaturasi. (er.avv.II asr ox-I asr boshl)
13. Eramizdan avvalgi VIII-I asrlarda Italiya va Rim madaniyati.
14. Xristianlikning vujudga kelishi va uni rivoj topishi.
15. V – IX asrlarda Yevropa madaniyati.
16. Yan Gus va uning ta'limoti.
17. Salb yurishlari va ularning bosqichlari.
18. O'rta asrlarda hunarmandchilik va shaharlarning rivojlanishi.
19. XIV- XVI asrlarda Yevropada gumanizm taraqqiyoti.
20. Nemis refomasiyasi va uning g'oyaviy yetakchilari
21. IV-VI asrlarda ro'y bergan Buyuk ko'chishlar davri.
22. Xristian dini: Provaslav, Katolik va Protestantizm asosiy mazhablari.
23. Islom diniga qadar arablarning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. IV-VI asrlardagi Arabiston yarim oroli aholisi va xo'jalik hayoti.
24. Fransiyada absolyut monarxiyani qaror topishi.

Frigiya davlatlari. Urartuning yuksalishi va qulashi shuningdek boshqa davlatlarga e'tibor beriladi.

6-mavzu. Sharqiy O'rta dengiz hududi

Suriya, Finikiya, Falastin va Arabiston sharoiti va aholisi. Finikiya va Suriyaning yuksalishi. Falastin, Isroil, Nubiya podshohligi va Dovut, Sulaymon podshohligi davri. Arabiston va undagi qabilalar va davlatlar. Sharqiy O'rta dengiz hududi va Arabiston sharoiti va aholisi, u yerdagi davlatlar masalasi.

7-mavzu. Qadimgi Eron

Eramizdan avvalgi III-II ming yillikda Eron manbalari, sharoiti, aholisi. Elam, Midiya va Axamoniylar davrida yuksalishiga e'tibor beriladi.

8-mavzu. Qadimgi Hindiston

Eramizdan avvalgi III-II ming yillikda Hindiston manbalari, sharoiti, aholisi. Mahenjo-Daro, Xarappa tarqqiyotini o'rganish lozim. Gang vodiysi, Magadha, Maur'ya davlati. Chandragupta, Ashoka podshohligi davrlari muhimdir. Hindiston Kushon podshohligi tarkibida. Janubiy Hindiston davlatlari va qadimgi Hind madaniyatiga e'tibor beriladi.

9-mavzu. Qadimgi Xitoy

Tabiiy sharoiti, aholisi, manbalar. Xitoy tarixining davrlari va ularning iqtisodini, davlat tashkil topishini bilish kerak. Shan(In') davlati va uning qulashi, Chjou davlati, Xitoy podshohlari o'rtasidagi kurash. Shan' Yan islohatini bilish lozim. Xan' imperiyasining yuksalishi, islohatlar, xalq qo'zg'olonlari va nihoyat imperiyaning parchlanishi bilan uch shohlik davrlarini o'rganish lozim.

3-modul. Qadimgi Yunoniston tarixi

10-mavzu. Krit- Mikena davri

Yunonistonning joylashish o'rni, aholisi, uni o'rganish tarixida G.Shliman, A.Evanslarning o'rni. Krit- Mikena davriga e'tibor beriladi. Doriy qabilalari, Gomer davri, shahar davlatlar, buyuk Yunon mustamlakachiligi o'rganiladi.

11-mavzu. Eramizdan avvalgi IX asr oxiri - VI asrlarda Attika

Attikaning aholisi, xo'jaligi, sinfiy jamiyatning vujudga kelishi. Afina aslzodalari ustida to'xtalish kerak. Drakon qonunlari, Solon islohati va Afina qulchilik demokratiyasi masalasi muhimdir.

12-mavzu. Yunon-Eron urushi

Yunon-Eron urushi va Kalliy sulhi yakunari. Yunonistonning yuksalishi, Perikl faoliyati, Pelopones urushi va uning oqibatlari. Yunoniston davlatlari orasidagi raqobat va siyosiy tarqoqlik kabilar ustiga to'xtash kerak.

13-mavzu. Afina quldorlik demokratiyasining ravnoqi

Afina quldorlik davlatining tashkil topishi. Eramizdan avvalgi VII-VI asrlarda Attikaning ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Drakon qonunlari, Solon islohatining sinfiy mohiyati, VI asrda Afina quldorlik davlatining harakteriga e'tibor beriladi.

14-mavzu. Sparta davlati

Eramizdan avvalgi VIII-IX asrlarda qadimgi Peloponnes. Qadimgi Sparta, Korinf, Argos davlatlarining paydo bolishi, ularning tuzumi, ilotlar perieklar masalasi. Shuningdek, Sparta bolalar tarbiyasi, harbiy itifoqlar o'rganilishi kerak.

15-mavzu. Peloponnes urushi

Peloponnes urushi. Bu urushni kelib chiqishi, Peloponnes urushining birinchi davri, Nikiy sulhi, Sitsiliya ekspeditsiyasining mag'lubiyati, Dekeleya urushi, Spartaliklar g'alabasi masalalari yoritilishi kerak.

Ellinistik davlatlar va ularning madaniyati. Ellinistik davlatlar-Ptolomeylar, Salavkiyalar, Yunon-Baqtriya, Pergam podsholiklari tavsifi. Makedoniya va Yunonistondagi ahvol, Rim Parfiya istilolari, Ellinistik madaniyatga e'tibor berilishi kerak.

16-mavzu. Aleksandr Makedonskiy saltanati

Makedoniya davlatining tashkil topishi. Manbalar, sharoiti, aholisi. Filipp II va uning islohatlari, harbiy yurishlari. Aleksandr Makedonskiyning harbiy yurishlari va saltanatining kuchayishi. Ellin davlatlari.

17-mavzu. Ellinistik davlatlar va ellin davri madaniyati

Ellinistik davlatlar va ularning madaniyati. Ellinistik davlatlar-Ptolomeylar, Salavkiyalar, Yunon-Baqtriya, Pergam podsholiklari tavsifi. Makedoniya va Yunonistondagi ahvol, Rim Parfiya istilolari, Ellinistik madaniyatga e'tibor berilishi kerak.

4-modul. Qadimgi Rim tarixi

18-mavzu. Qadimgi Italiya

Ilk qulchilik jamiyati va Italiya davlati. Italiyaning geografik o'rni, sharoiti, aholisi va qabilalari. Qulchilik jamiyati va davlatining vujudga kelishiga to'xtalib o'tiladi. So'ngra Rim shahrining vujudga kelishi, patrisiy va plebeylar, qulchilik, Serviy Tuliy islohati.

19-mavzu. Rim Respublikasi

Respublikaning o'rnatilishi, Rimning Italiyani istilo etishi ustida to'xtaladi. Rimning g'arbiy va sharqiy O'rta dengizda hukmronlik qilish uchun kurashi.

20-mavzu. Rimning g'arbiy va sharqiy O'rta dengizda hukmronlik qilish uchun kurashi

Eramizdan avvalgi III asrda G'arbiy va Sharqiy O'rta dengiz hukmronligi uchun Rim va Karfagen kurashi, I-II Puni urushlarida Rim g'alabalariga e'tibor beriladi. III-Puni urushidan so'ng Rim kuchli O'rta dengiz Davlatiga aylanishiga e'tibor beriladi.

17. Sinxay inqilobi.
18. Sun Yat Senning siyosiy faoliyati.
19. Yaponiyaning mustamlakachi davlatga aylanishi
20. Afg'onistonda savr inqilobi va uning natijalari.
21. Afg'on urushlari va ularning natijalari.
22. Afg'oniston mojarosining yuzaga kelish sabab va oqibatlari.
23. Taypinlarning dehqon urushi.
24. 1905-1911 yillardagi Eron inqilobi.
25. XX asrning I yarmida Marokash.
26. XX asr I – yarmida Tunis.
27. Turkiya uchun Yevropa buyuk davlatlarning kurashi.
28. XIX asr oxiri XX asr boshlarida arab mamlakatlari.
29. Sharq mamlakatlarga I-jahon urushining ta'siri.
30. Ikkinchi jahon urushi arafasida Angliya.
31. Ikkinchi jahon urushi arafasida Fransiya.
32. Karib inqirozi: yuzaga kelish sabab va oqibatlari.
33. AQShda "Uotergey ishining" yuzaga kelishi va natijalari.
34. XX asrning 60-yillarida Fransiya.
35. XX asr so'nggi choragida Fransiyaning tashqi siyosati.
36. XX asr so'nggi choragida AQShning tashqi siyosati.
37. XX asr so'nggi choragida Angliyaning tashqi siyosati.
38. NATOning "Tinchlik yo'lidagi hamkorlik" dasturi.
39. NATO va O'zbekiston Respublikasi o'rtasidagi hamkorlik.
40. EXHT faoliyatida O'zbekiston Respublikasining ishtiroki.
41. Yevropa Ittifoqi va O'zbekiston Respublikasi hamkorligi.
42. Yevrosiyo qita'sida Markaziy Osiyo mintaqasining geosiyosiy o'rni.
43. Sharqiy Yevropada tub burilish davrining vujudga kelishi.
44. XX asrning 20 – yillarida Xitoydagi inqilobiy jarayonlar.
45. Jahon iqtisodiy inqirozi va Uzoq Sharqda urush o'chog'ini vujudga kelishi.
46. Iroqda Saddam Husayn rejasini barham topishi.
47. XX asr oxirida Xitoyning iqtisodiy rivojlanishi
48. XX asr oxirida Yaponiya
49. M.Kadafi davrida Liviya
50. Markaziy Afrika muammolari.

muqobil yo'llari. Yaqin Sharq muammosi. Arab mamlakatlari va neft omili, islom fenomeni. Iroq masalasi. Jahon siyosatida arab mamlakatlarini o'rni. O'zbekiston va arab mamlakatlari.

Seminarlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini ma'ruza qilish va savol-javoblar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimni oshirish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

IV. Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

"Jahon tarixi" fani bo'yich bajariladigan kurs ishining asosiy maqsadi talabalarni mustaqil ishlash malakasini yanada rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarini qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilishdir.

Talabalarning kurs ishlari mavzulari kafedra istiqbolli ish rejasiga muvofiq holda tanlab olinishi lozim.

Kurs ishlari himoyasi jadvali kafedra majlisida tasdiqlanadi va magistrarga bir oy oldin e'lon qilinadi.

Kurs ishining taxminiy mavzulari:

1. XVI asrda Angliya.
2. XVIII asrning 1-yarmida Angliya.
3. XVIII asrda Shimoliy Yevropa
4. XVII – XVIII asrlarda Shvetsiya.
5. Fransiyada sa'noat to'ntarishi va uning ahamiyati.
6. Fransiyaning Napoleon Bonapart imperiyasi davridagi tashqi siyosati.
7. Ikkinchi imperiya davrida Fransiya.
8. XIX asr 50-yillarida Rossiyaning ichki va tashqi siyosati.
9. AQSh konstitutsiyasining qabul qilinishi.
10. AQShda fuqarolar urushining kelib chiqish sabablari va uning oqibatlari.
11. XX asr boshlarida Germaniya.
12. XX asr boshlarida Fransiya-Germaniya munosabatlari.
13. XIX asr so'nggi choragida Xitoyning ijtimoiy, iqtisodiy ahvoli.
14. Xitoyda manjurlar hukmronligini o'rnatishlari.
15. Turkiyada Mustafo Kamol islohotlari
16. Ixetuanlar harakati.

Rimdagi qul egaligi va qullarning Sitsilyadagi birinchi qo'zg'aloni. Qulchilikning rivojlanishi, qullarning iqtisodiy va huquqiy holati. Sitsilyadagi qullar qo'zg'aloni, aka-uka Grakxlarning faoliyati ustida fikr yuritilishi kerak.

21-mavzu. Rim Respublikasining qulashi

Eramizdan avvalgi II asrda Rimda agrar va demokratik harakatlar. Eramizdan avvalgi II asrlarda Rimdagi ijtimoiy ahvol, yer masalasi, amalga oshirilmog'chi bo'lgan islohatlar va ularning natijalari kabilarga e'tibor beriladi. Rim Respublikasi va uning qulashi.

Rim Respublikasidagi fuqarolar urushi. Sulla diktaturasi, qullar qo'zg'aloni, Pompeyning Sharq siyosati, I-Uchlar Itifoqi masalasiga e'tibor beriladi. Yuliy Sezar, Oktaviyan davrida Respublika tuzumining qulashiga e'tibor beriladi.

22-mavzu. Imperiya davrida Rim davlati

Ilk Rim imperiyasi davrida Oktaviyan hukmronligi va uning yuritgan siyosati, ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar muhim masaladir.

23-mavzu. Ilk Rim imperiyasi davrida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar

III asrda qulchilikning inqirozi, ommaviy harakatlar, xristian dini kabi masalalarga e'tibor beriladi.

24-mavzu. Eramizning III-IV asrlarida so'nggi Rim imperiyasi. Dominat davri

Rim davlati va undagi Dominat tuzumi, Imperiyani qayta tiklash uchun kurash, ommaviy harakatlar ustida to'xtalib o'tiladi. Shuningdek G'arbiy Rimning qulashi, IV-V asrlarda Rim madaniyati masalalariga e'tibor beriladi.

25-mavzu. G'arbiy Rim imperiyasining qulashi

Imperiya davrida Rim madaniyati. Rim davlati va undagi Dominat tuzumi, Imperiyani qayta tiklash uchun kurash, ommaviy harakatlar ustida to'xtalib o'tiladi. Shuningdek G'arbiy Rimning qulashi, IV-V asrlarda Rim madaniyati masalalariga e'tibor beriladi.

5-modul. Ilk o'rta asrlar davrida davlatchilikning taraqqiyoti

26-mavzu. O'rta asrlar tarixini davrlashtirish

Jahon tarixida o'rta asrlar tarixini o'rni. O'rta asrlar tarixini davrlashtirish. Bu davrda o'rganiladigan eng dolzarb masalalar. O'rta asrlar tarixi davri manbalari. Fanni o'rganish yuzasidan uslubiy asos.

Rim imperiyasining inqirozi. Varvarlar qirolliklarining tashkil topishi.

27-mavzu. Rim imperiyasining inqirozi. Varvarlar qiroliklarining tashkil topishi

Keltlar, germanlarning ijtimoiy ahvoli. Varvar qabilalarining ijtimoiy va siyosiy hayotini aks ettiruvchi manbalar. Vandallar, burgundlar, langobardlar, gotlar qiroliklari.

28-mavzu. Frank qabilalarida imperiyaning shakllanishi

Franklarning bo'linishi, ularning xo'jaligi. Mayordamlikning mohiyati. Merovinglar va Karolinglar sulolalari. Karl buyuk zamonida imperiyaning tashkil topishi. Franklarda diniy dunyo qarashning shakllanishi. Karolinglar uyg'onishi.

29-mavzu. VI-XI asrlarda Vizantiya imperiyasi

Bolqon yarim orolidagi siyosiy vaziyat. Yustinianni podsholigi davridagi islohotlar va xalq harakati. Isavrlar sulolasi hukmronligi. "Dehqonchilik qonuni" xujjati. Monofizitlar, nestorianlar, pavlikanlar. Makedoniyaliklar sulolasi hukmronligi.

30-mavzu. VI-XI asrlarda slavyan xalqlarining ijtimoiy ahvoli va ularda ilk davlatlarning vujudga kelishi

VI-XI asrlarda slavyanlarning ijtimoiy ahvoli.

Slavyanlarning guruhlariga bo'linishi. Harbiy va janubiy slavyanlarda davlatchilik munosabatlarining shakllanishi. Ulug' Moraviya davlati. Slavyanlarda yozuvning ixtiro etilishi. Slavyanlarning ijtimoiy hayoti. Bolgariya, Polsha, Chexiya, Serbiya, Xorvatiya davlatlarining shakllanishi.

31-mavzu. II o'rta asrlarda Hindiston va Xitoy

Markaziy hokimiyatni mustahkamlash uchun kurashlar. Gupta davlati. Suy sulolasi va Tan imperiyasi. Buyuk Kanal. Ellara va Ajanta ibodatxonasi. Buddizm dinining tarixiy taraqqiyoti. Xitoy va Hindiston madaniyatining o'ziga xosligi.

32-mavzu. IX-XI asrlarda Germaniya davlati

Germaniyada davlatchilik belgilarining taraqqiy etishi. Dastlabki sulolalarning hokimiyatni o'z qo'llarida birlashtirish uchun boshlangan siyosiy urushlari. Investitura uchun kurash. Tashqi siyosatdagi agressivlik. Nemis feodallarining slavyan yerlarini istilo qilishlari.

IX-XI asrlarda Franiya. Fransiya qirolligining shakllanish, sharoitlari. Toifalar o'rtasidagi munosabat. Qirol hokimiyatining kuchayib borishi. Parij shahri statusi. Kapetinglar sulolasining ichki va tashqi siyosati.

33-mavzu. IX-XI asrlarda Angliya davlati

Angliyada davlatchilik munosabatlarining shakllanishi. Xalqlarning Skandinaviya bosqinchilariga qarshi olib borgan kurashlari. Alfred Buyukning idora qilishi. Davlatni

Angliyaning Erondagi siyosati. Zohidiyning to'ntarishi. 60-yillardagi islohotlar va ularning mohiyati. SENTO g'arbiy blokida qatnashuvi. Xalqqa qarshi qaratilgan shox rejimiga qarshi xalq ommasi kurashining kuchayib borishi. Erondagi inqilob va shox rejimining ag'darib tashlanishi. Oyatullo Xumayni. Eronning tashqi siyosati. SENTO blokidan Eronning chiqishi. Eron iqtisodi. 1980 yilda Eron-Iroq urushining boshlanishi va oqibatlari. Rafsanjoniyning hokimiyatga kelishi, ichki va tashqi siyosati. M.Xotamiyni prezident etib saylanishi. O'zbekiston bilan Eron o'rtasida iqtisodiy va madaniy aloqalar. Prezident I.Karimovning Eronga tashrifi. Hozirgi bosqichda ichki va tashqi siyosati.

Turkiya

Urush yillarida Turkiya ekonomikasi. Umumiy iqtisodiy aqvolning yomonlashuvi. Amerika-Turkiya bitimlari. Bu bitimlarning oqibatlari. 1960 yil bahoridagi siyosiy inqiroz. Harbiy to'ntarish. Boyar-Menderes rejimining ag'darib tashlanishi. J.Gursul to'ntarishidan keyin Turkiya. Yangi konstitutsiyaning qabul qilinishi. 60-70 yillardagi iqtisodiy taraqqiyot. Tashqi siyosat. AQSh bilan munosabatlarning rivojlanishi. 1980 yilda harbiy to'ntarish. K.Evrenning prezidentlikni qo'lga olishi. Bu davrda Turkiya hukumatining (T.O'zol) ichki siyosati. 1989 yilgi saylovlar. T.O'zolning prezident etib saylanishi. O'zol-Demirel hukumatining ichki siyosati. Iqtisodiyotdagi yutuqlar. Turkiyaning asosiy savdo sheriklari. Tashqi qarzi. Turkiya-O'zbekiston aloqalari. Prezident I.Karimovning Turkiyaga tashrifi. S.Demirel va T.O'zolning O'zbekistonga kelishi va uning natijalari. T.O'zolning vafoti. S.Demirel. Hozirgi bosqichda Turkiya.

Indoneziya

Indoneziya respublikasining e'lon qilinishi. 1945 yilgi konstitutsiya. Ingliz-golland intervensiyasi. AQShning siyosati. 1948 yil oxirida golland qo'shinlarining respublikaga yangitdan hujum qilishi. Gaaga konferentsiyasi qarorlariga qarshi xalq ommasining kurashi. Indoneziya qo'shma shtatlariga barham berilishi va Indoneziyaning birlashgan respublikaga aylanishi. Gollandiya-Indoneziya ittifoqining bekor qilinishi. Indoneziya mustaqillik yillarida

Tropik va Janubiy Afrika

Tropik va Janubiy Afrika xalqlarining II jahon urushidan keyingi milliy ozodlik harakatlarining umumiy karakteristikasi. Jahon iqtisodiyotida tropik Afrika rolining o'zgarishi. 1960 yil "Afrika yili". Afrikada mustamlakachilik tizimining inqirozi. Afrikadagi yangi davlatlar siyosiy mustaqilligini xilma-xil ekanligi. Afrika qit'asida mustamlakachilikni batamom yo'qotish uchun kurash, iqtisodiy mustaqillik uchun kurash va progressiv, sotsial o'zgarishlar. Afrika birligi Tashkilotining tuzilishi va uning faoliyati. Xalqaro hayotda Afrikaning roli.

Arab davlatlari

Arab mamlakatlariga umumiy karakteristikasi. II jahon urushidan keyin milliy ozodlik harakatlari. Arab mamlakatlari ijtimoiy iqtisodiy, siyosiy rivojlanishining xilma-xilligi,

uning hal etilishi. Toshkent deklarasiyasi. Mamlakatda ijtimoiy ziddiyatlarning yanada keskinlashuvi. 1967 yilgi saylovlar va undan keyingi siyosiy ahvol. 70-yillarning I yarmida siyosiy ahvolning keskinlashuvi. Janata parti (xalq partiyasi) hukumatining hokimiyatga kelishi, uning ichki va tashqi siyosati. 1980 yildagi navbatdan tashqari saylovlar va I.Gandining hokimiyatga qaytishi. 80-yillardagi taraqqiyot. Panjobdagi voqealar. 1984 yildagi suiqaqd va I.Gandining o'ldirilishi. Radjiv Gandining hokimiyatga kelishi. Hindistonning tashqi siyosati. Qo'shilmaslik prinsipi. 1989 yilgi saylovlar. R.Gandining o'ldirilishi. R.Raoning ichki va tashqi siyosati. O'zbek-hind aloqalarining rivoji. I.Karimovning Hindistonga do'stona tashrifi. Hozirgi bosqichda Hindiston.

Pokiston

Pokiston davlatining paydo bo'lishi. Mustaqillikka erishgandan so'ng dastlabki yillarda Pokistonning iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Tashqi siyosatda SEATO va SENTO blokiga kirish. 60-yillarda Pokistonning rivojlanishi. Hindiston-Pokiston nizolari. Pokistonning tashqi siyosati. Bengal xalqining ozodlik harakati. Bangladesh xalq respublikasining tuzilishi. Pokistonning Hindiston va Bangladesh bilan munosabatlarining yaxshilanishi. Pokistonning SEATODan chiqishi. Ziyo-ul-Xaqning hokimiyatni qo'lga olishi. Reaksiyon ichki siyosat. Islomlashtirish. AQSh bilan aloqalarning rivojlanishi. Afg'oniston bilan munosabatlarning yomonlashuvi. Hindiston-Pokiston munosabatlari. 1988 yilda Ziyo-ul-Xaqning halokati. G'ulom Ishaqning hokimiyatga kelishi va yangi mo'tadil siyosat. Benazir Bxuttoning bosh ministr bo'lishi va uning yuritgan siyosati. O'zbekiston-Pokiston aloqalarining rivojlanishi. I.Karimovning Pokistonga tashrifi. Afg'oniston masalasida Pokistonning siyosati. Hozirgi bosqichda Pokiston.

Afg'oniston

II jahon urushidan so'ng Afg'onistonning siyosiy va iqtisodiy ahvoli. Afg'oniston Xalq demokratik partiyasining tuzilishi. Monarxiyaning yiqitilishi va Afg'onistonning respublika deb e'lon qilinishi. Hokimiyatning M.Doud tomonidan egallanishi. 1978 yil savr inqilobi. N.Muhammad Tarakkiy. Afg'oniston Demokratik Respublikasining e'lon qilinishi. Iqtisodiy-ijtimoiy o'zgarishlar. Afg'onistonga sovet qo'shinlarining kiritilishi va uning oqibatlari. Fuqarolar urushi. G'arb mamlakatlarining siyosati. Najibulloning AXDP va mamlakat rahbarligiga kelishi va uning siyosati. Fuqarolar urushining kuchayishi. Afg'onistondan sovet qo'shinlarining olib chiqib ketilishi. BMT va Afg'oniston masalasi. Mujaddadiyning muvaqqat prezidentligi. Burxoniddin Rabboniyning ikkinchi muvaqqat prezident qilib saylanishi. 1992 yil dekabrda saylovlar va B.Rabboniyning g'alabasi, uning ichki siyosati, milliy yarash dasturi. Tashqi siyosat. Tolibon rejimi, uning inqirozi. Afg'oniston-O'zbekiston. Hozirgi bosqichda Afg'oniston.

Eron

Xalq partiyasining taqiqlanishi, demokratik tashkilotlarga va progressiv matbuotga qarshi jazo chorolari. Masodik hukumati, uning ichki va tashqi siyosati. Angliya-Eron neftkompaniyasining tugatilishi. Xalqaro neft ittifoqi bilan tuzilgan bitim. AQSh va

boshqarish usullarining takomillashishi. Yer egaligi shakllarining ko'payishi. "Daxshatli sud kitobi".

34-mavzu. VI-XI asrlarda arablarning ijtimoiy ahvoli

Islom dinigacha arablarning yashash sharoitlari. Islom dinining paydo bo'lishi va mohiyati. Xalifalikning tashkil etilishi va sulolalar o'rtasida taxt uchun kurash. Arab bosqinchiligiga qarshi ko'tarilgan qo'zg'olonlar. Islom madaniyatining yoritilishi.

VI-XI asrlarda G'arbiy Yevropada ijtimoiy va iqtisodiy munosabatlar.

Yerga egalik qilish shakllarining ko'payib borishi. Ritsarlar toifasining shakllanishi. Dehqonlarning ijtimoiy ahvoli. Savdo va hunarmandchilik. Yangi xildagi shaharlarning shakllanishi va ularning turlari.

35-mavzu. Salb yurishlari va ularning ahamiyati

Rim papaligi g'oyaviy ta'limotining kuchayishi. Salb yurishlarining ijtimoiy va iqtisodiy asoslari. Salb yurishlari ishtirokchilarining toifaviy tarkibi. Dastlabki Salb yurishlari. Diniy ritsarlik ordenlarining tashkil etilishi. So'nggi Salb yurishlari. Salb yurishlarining oqibatlari.

6-modul. Rivojlangan o'rta asrlarda davlatlarning markazlashish jarayoni

36-mavzu. XI-XV asrlarda Fransiya

Fransiyada shaharlar taraqqiyoti. Absolyut monarxiyaning kuchayishi. Davlatni markazlashtirish borasidagi islohatlar. Yuz yillik urush. Fransuz millatining tashkil topish jarayoni.

37-mavzu. XI-XV asrlarda Angliya

Hokimiyatning markazlashishida ajnabiylarga qarshi olib borilgan urushlarning ahamiyati. Parlamentning tashkil topishi va rivojlanishi. Angliyada dehqonlar norozilik harakatlarining kuchayib borishi.

38-mavzu. XI-XV asrlarda Germaniyada davlatchilikning rivojlanishi

Germaniya shaharlarida savdoni taraqqiy etishi. Nemis feodallari va slavyanlar o'rtasidagi munosabatlarining keskinlashishi. Ganza va Shvabiya ittifoqlarining olib borgan faoliyati.

39-mavzu. XI-XV asrlarda Ispaniya va Portugaliya

Pireniya yarim orolida arablar istilolarining oqibatlari. Rekonkista harakatining avj olishi va asosiy bosqichlari. Ispan madaniyati.

40-mavzu. XI-XV asrlarda Chexiyada siyosiy kurashlar

Rim papasining Chexiyada olib borgan reaksiyon ishlari. Yan Gusning siyosiy va ijtimoiy qarashlari. Konstantin sobori. Guschilar urushining borishi va oqibatlari. Nemis kolonizatsiyasining kuchayishi.

41-mavzu. XI-XV asrlarda burjua mafkurasining shakllanishi

Ilk italyan uygʻonishi. Shaharlar vazifasining oʻzgarib borishi. Gumanizm. Manufaktura munosabatlarining oʻzaro aloqalari. Ilmiy bilimlarning taraqqiyoti. Italiyada uygʻonish davri namoyondalari.

42-mavzu. Usmoniylar davlati va uning istilolari

XI-XV asrlarda Vizantiya imperiyasi. Osiyo va Yevropa madaniyatining oʻzaro taʼsiri. Konstantinopol shahrining ijtimoiy mavqei. Turklarning siyosiy maqomi va imperiyadagi oʻmi.

43-mavzu. Ilk italyan uygʻonishi

Ilk italyan uygʻonishi. Shaharlar vazifasining oʻzgarib borishi. Gumanizm. Osiyo va Yevropa madaniyatining oʻzaro taʼsiri.

44-mavzu. Shaharlar vazifasining oʻzgarib borishi

Shaharlar vazifasining oʻzgarib borishi. Gumanizm. Manufaktura munosabatlarining oʻzaro aloqalari. Ilmiy bilimlarning taraqqiyoti. Italiyada uygʻonish davri namoyondalari

7-modul. Sanoatlashgan belgilarning shakllanish davrida davlatlarning markazlashishi

45-mavzu. Geografik kashfiyotlar va mustamlakachilik tuzumini vujudga kelishi

Yangi tarix tushunchasi. Buyuk geografik kashfiyotlarning shart-sharoitlari va uning asosiy omillari. P.Taskonelli, X.Kolumb, Vasko Da Gamo. F.Magellan, Konkista harakati. Mustamlakachilik tizimining qaror topib borishi.

46-mavzu. Yevropada reformasiya davri va yoʻnalishlari

XVI-XVII asrning boshlarida Germaniya davlati

Germaniyada dehqonlar ahvoli va ularning maxfiy tashkilotlari. Reformatsiyaning shart-sharoitlari va gʻoyaviy asoslari. Reformatsiya namoyondalari. M.Iyuter va uning 95 tezisi. Tomas Myunser xalq harakatining natijalari. Diniy dunyo qarashdagi oʻzgarishlar.

47-mavzu. Yevropada oʻttiz yillik urush. (1618-1648)

Xalqaro munosabatlarning keskinlashishi. Urushning boshlanishi va uning asosiy davrlari. Urushning ishtirokchilari. Vestfaliya sulhi va uning Yevropa davlatlari uchun ahamiyati.

48-mavzu. Gʻarbiy Yevropa davlatlarida kapitalistik munosabatlarning shakllanishi

XVI-XVII asrning birinchi yarmi. Gʻarbiy Yevropa davlatlarida kapitalistik munosabatlarning shakllanishi. Dunyoni taqsimlash uchun boshlangan harakat.

davlatlar. Yangi mustamlakachilik Osiyo va Afrika mamlakatlari iqtisodiy va siyosiy taraqqiyotining asosiy muammolari.

Koreya Xalq Demokratik respublikasi

II jahon urushi yillarida Koreya. Koreyaning boʻlib tashlanishi. Janubiy Koreyada 1948 yil avgustida Li Sin Man boshliq Koreya respublikasining tuzilishi. Koreya urushi. Koreys xalqining ozodlik urushi. 1953 yil iyulda Pxanmunjom bitimi. 1972 yilgi Konstitutsiya. Koreys xalqining tinch yoʻl bilan birlashtirish uchun kurash. 1972 yilgi muzokaralar. 1986 yil AQSh qoʻshinlarining bosqichma-bosqich olib chiqib ketilishi xaqida muzokaralar va madaniy aloqalar. Hozirgi bosqichda KXDR.

Xitoy Xalq Respublikasi

Xitoy xalqining yapon bosqinchilariga qarshi olib borgan urushining yakunlari. II jahon urushidan keyin Xitoyning ichki va xalqaro ahvoli. Demokratik kuchlarning oʻsishi. Chan Kayshi toʻdalarining reaksiyon siyosati. Umumxitoy fuqarolar urushining boshlanishi va birinchi bosqichi. Gomindanchilar territoriyasida iqtisodiy va siyosiy ahvolning yomonlashuvi. Ozod qilingan rayonlarning mustahkamlanishi. Agrar islohot. Urushning ikkinchi bosqichi. Xitoyning tiklanish davri. Madaniy qurilish. Milliy siyosat. Xitoyning tashqi siyosati. XXR xalqaro obroʻsining oʻsishi. Xususiy sanoat va savdoni milliydashirish. Madaniyat va xalq maorifi. Xitoy rahbarlarining ichki va tashqi siyosati yoʻlini oʻzgarishi. "Madaniy inqilob". Mao Sze Dun vafoti (1976) "toʻrtlar toʻda" sinfining fosh etilishi. Den Syaopingning faoliyati. Aholi asosiy yoʻnalishlari. Xitoy bilan Oʻzbekiston oʻrtasida iqtisodiy va madaniy aloqalarning rivojlanishi. Hozirgi bosqichda Xitoyning ichki va tashqi siyosati.

Yaponiya

AQSh okkupatsion ma'murlarining Yaponiyada tutgan siyosati. II jahon urushidan soʻng Yaponiyada demokratik harakatning oʻsishi. 1946 yilda yangi konstitutsiyaning qabul qilinishi. Agrar reforma. Sotsial qonunlar. II jahon urushidan soʻng Yaponiyaning iqtisodiy rivojlanishi. Yaponiya va rivojlanayotgan mamlakatlar. "Iqtisodiy moʻjiza". AQSh bilan tuzilgan yangi harbiy pakt. Yaponiya va Amerikaning Vetnamdagi agressiyasi. 70-yillarda iqtisodiy turgʻunlik va uning tugatilishi. Yaponiya – Xitoy munosabatlari. 80-yillarda Yaponiya. AQSh bilan harbiy hamkorlik. "Yaponiya xalqaro xissasining koʻpayishi" plani. Oʻzbekiston bilan Yaponiyaning iqtisodiy va madaniy aloqalari. Hozirgi davrda Yaponiya.

Hindiston

Jahon urushidan soʻng Hindistonning iqtisodiy, ijtimoiy ahvoli. Ozodlik kurashining yanada yuksalishi. Ingliz mustamlakachilarining Hindistondan majburan ketishi. Hindiston Ittifoqi va Pokistonning vujudga kelishi. Hindistonning mustaqillikka erishgandan soʻng iqtisodiy ahvoli. Kashmir masalasi. Hindiston bilan Pokiston oʻrtasida munosabatlarning keskinlashuvi. Hindistonning mustaqil tashqi siyosati. 60-yillarda Hindistonning ichki va xalqaro ahvoli. Pokiston bilan boʻlgan qurolli nizo va

Koreyada Yaponiya mustamlakachilik siyosati. 1919 yildagi xalq qo'zg'oloni. 20-yillarda ishchi va demokratik harakat. Jahon iqtisodiy inqirozining Koreyaga ta'siri. Koreya xalqining milliy ozodlik harakati. Iqtisodiy taraqqiyot. Partizan otryadlarining paydo bo'lishi. Kim Ir Sen. Xalq - Inqilobiy armiyasining tuzilishi. Partizanlar kurashining faollashuvi. Koreyaning ozod qilinishi.

V'etnam

I jahon urushining V'etnamga ta'siri. Mustamlakachilik rejimi. Jahon iqtisodiy inqirozi va V'etnam. Inqilobiy harakatning rivojlanishi. Ikkinchi jahon urushining V'etnamga ta'siri. Xo Shi Min. Fransiyaning V'etnamga «mustaqillik» berishi. Yaponlarga qarshi qurolli qo'zg'olonning tayyorlanishi. 1917-1945 yillardagi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning asosiy yekunlari

Indoneziya

I jahon urushining oxirida Indoneziyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Gollandiya mustamlakachilik siyosati. Islom ittifoqi va uning faoliyati. 1926-1927 yillardagi qo'zg'olonlar. Milliy-inqilobiy ittifoqlarning tashkil etilishi. Indoneziya milliy partiyasi. Sukarno. Jahon Iqtisodiy inqirozining Indoneziyaga ta'siri. II jahon urushi arafasida Indoneziya iqtisodiyoti. II jahon urushining Indoneziyaga ta'siri. Yaponiya ta'sirining o'sishi va Indoneziyani okkupatsiya qilishi. Yaponlarga qarshi harakatining kuchayishi. 1917-1945 yillarda Indoneziyada ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning asosiy yekunlari.

Arab davlatlari

I jahon urushidan keyin Arab davlatlarining qaytadan taqsimlanishi. Parij konferentsiyasi va arab davlatlari. Urushdan keyingi mustaqil arab davlatlari. Balfur deklaratsiyasi va Falastin. Arab milliy ozodlik harakatining kuchayishi.

Tropik va Janubiy Afrika

I jahon urushidan keyin Tropik va janubiy Afrikaning ahvoli va qaytadan taqsimlanishi. Bu yerdagi mustaqil davlatlar. Germaniya mustamlakalarining bo'lib olinishi. Mandat tizimi. Britaniya, Fransiya, Belgiya, Portugaliya, Italiya va Ispaniya mustamlakalari. Janubiy Afrika ittifoqining ahvoli. Panafrika harakati va kongresslari. Afrika xo'jaligi va ekspluatatsiya qilinishi. Bevosita va bilvosita boshqarish. Fransuz harbiy va ekvatorial Afrikasi. Nigeriya, Keniya, Uganda, Zanzibar, Belgiya, Kongosi. Afrikaning janubidagi irqchi rejimi. Janubi-g'arbiy Afrika, Janubiy Rodeziya. Mustamlakachilikka qarshi kurashning yangi formalari.

1945-2005 yillarda Osiyo va Afrika mamlakatlari

Osiyo va Afrika mamlakatlarida milliy-ozodlik harakatining avj olishi. Mustamlakachilik sistemasi yemirilishining asosiy bosqichlari. Osiyoda xalq-demokratik respublikalarining yuzaga kelishi. Osiyo va Afrikadagi yangi suveren

Niderlandiya burjua inqilobi. Niderlandiya aholisining Ispaniya zulmiga qarshi kurashi. Diniy majarolarning mohiyati. Inqilobning shart-sharoitlari. Inqilobning davrlari. Gollandiya Respublikasi.

XVI-XVII asr boshlarida Angliya

Angliyada kapitalistik belgilarning jonlanishi. G'ov tutish siyosati va uning oqibatlari. Robert Ket qo'zg'oloni. Tyudorlar xonadonining ichki va tashqi siyosati. Savdo kompaniyalari va ularning faoliyati. Angliyada protestantlik harakatining borishidagi o'ziga xoslik.

XVI-XVII asrning birinchi yarmida Fransiya

Gugenotlarning siyosiy qarashlari va katolik bilan olib borgan kurashlari. Absolyut monarxiyaning yana ham kuchayishi. Rishelening olib borgan ichki va tashqi siyosati.

XVI-XVII asrning birinchi yarmida Usmon imperiyasi va uning tanazzulga uchrashi

Usmon imperiyasi hududining kengayib borishi. Yevropa davlatlari bilan olib borilgan savdo diplomatik munosabatlari. Imperiyaning inqirozi sabablari.

XVI-XVII asrlarda Yevropada ilmiy bilimlarning rivojlanishi.

Fizika, ximiya, geografiya, geologiya va texnika fanlarida erishilgan yutuqlar. Xolastikaning inqirozga uchrab borishi va falsafiy bilimlarning rivojlanishi.

8-modul. Yevropa va Amerika mamlakatlarida kapitalizmning o'rnatilishi va taraqqiyoti

49-mavzu. Kapitalistik munosabatlarning shakllana boshlanishi.

Erkin bozor munosabatlari bilan an'anaviy feodal monarxiya tuzumlari o'rtasidagi ziddiyat. Sanoatlashuv. Qishloq xo'jaligida bozor munosabatlari elementlarining rivojlanishi. Yangi ijtimoiy o'zgarishlarga zarurat. Mustamlakachilik harakatining boshlanishi. Dunyoning birlamchi taqsimlanish jarayoni, turli ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy nazariyalar. Marksizm va uning asosiy xatolari. Tarixga sivilizatsion yondashuv.

9-modul. XVII asr oxiri XIX asrning 70-yillarigacha Yevropa, Osiyo va AQShning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi

50-mavzu. Angliyada kapitalizmning g'alaba qilishi va ingliz burjua inqilobi

Ingliz kapitalizmi taraqqiyotining xususiyatlari. Kapitalizmning qishloq xo'jaligiga kirib kelishi. Burjua inqilobi uchun zamin yaratilishi. Inqilobning boshlanishi, borishi va yakunlari. Fuqarolar urushi. Oliver Kromvel.XVII asr oxiri XIX asrning 70-yillarigacha Angliyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi.XVII asr oxiri XVIII asr boshlarida Angliyaning iqtisodiy rivojlanishi. Angliyada davlat tuzumi. Angliyaning tashqi siyosati. Agrar inqilobning yakunlanishi va sanoat inqilobining boshlanishi. Chartistlar harakati. Angliyaning dunyodagi yirik rivojlangan mamlakatlardan biri bo'lib qolishi.

51-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha Fransiya

XVIII asr oxiri buyuk fransuz inqilobi.Fransiyada absolyut monarxiya bilan yangi kapitalistik munosabatlar o'rtasidagi ziddiyat. Inqilobiy vaziyatning vujudga kelishi. Xalq ommasining qirol tuzumiga qarshi kurashi. Bastiliyaning olinishi. Ma'muriy o'zgarishlar. Ta'xis majlisi va uning faoliyati. 1791 yilgi Konstitutsiya. Konstitutsion monarxiya. Varena inqirozi (siyosiy tanglik). Klublar, jamiyatlar, matbuot. Inqilobiy urushlar, qonun chiqaruvchi organ. Xalq qo'zg'olonlari. Konvent. Lyudovik XVI ni qatl qilinishi. Yakobinchilik. Yakobinchilar diktaturasi. Terror. Yakobinchilikning 3 yillik konstitutsiyasi. Direktoriya. 18-bryumerdagi davlat to'ntarilish. Napoleon Bonapart. Birinchi imperiya davrida Fransiya

Napoleon. Ichki va tashqi siyosat. Kontinental blokada. Tilzit sulhi. Napoleon imperiyasining avj nuqtasi. Fransiya – Rossiya ziddiyatlari. Rossiyaga qarshi urush. Barodino jangi. Fransuz armiyasining chekinishi. Oltinchi «Koalitsiya», «xalqlar jangi». Burbonlar sulolasining tiklanishi. Vena kongressi. Muqaddas Ittifoq. Ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat. Iyul monarxiyasi (1830-1848).Burbonlar restavratsiyasidan 1870 yilgacha Fransiya.Burbonlar sulolasining ijtimoiy, tabaqaviy xususiyati. 1815-1830 yillarda Fransiyaning iqtisodiy rivojlanishi. Burbonlarning xalqqa qarshi siyosati. Sarmoyadorlik – bozor iqtisodiyotiga to'sqinlik qilish. 1827-1830 yillarda iyul monarxiyasi. Fransiya 1848 yil inqilobning ijtimoiy asoslari, harakatlantiruvchi kuchi, siyosiy moqiyati. Ikkinchi imperiya davrida bonapartizmning jiddiy mohiyati. 50-60 yillarda Fransiyaning iqtisodiy ahvoli. Napoleon III ning agressiv tashqi siyosati, ikkinchi imperiyaning tanazzuli. Fransiya – Prussiya urushi arafasida ikkinchi imperiyaning tashqi siyosati.

52-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha Germaniya va german davlatlari XVII asr oxiridan XIX asrning 70-yillarigacha German davlatlarining ijtimoiy-

Hindiston

1919 yil Konstitutsiyasi. Terrorning kuchayishi. Amritsar qirg'ini va Panjobdagi qo'zg'olon. Gandining vatanparvarlik faoliyati. 1919-1922 yillardagi revolyutsion harakatlarning yengilish sabablari. Iqtisodiy taraqqiyot. 1929-1933 yillardagi jahon iqtisodiy krizisi va Hindiston ozodlik harakatlarining yangidan ko'tarilishi. II jahon urushi arafasida Hindistonning iqtisodiy rivojlanishi. II jahon urushining Hindistonga ta'siri.

Eron

Ingliz-Eron bitimini bekor qilish uchun demokratik va milliy ozodlik harakatining avj olishi. Eronning shimoliy viloyatlaridagi xalq qo'zg'olonlari. Rizoxonning shox qilib ko'tarilishi. Davlat hokimiyatining markazlashuvi. Rizoshox hukumatining iqtisodiy siyosati. 30-yillarda Eronning tashqi siyosati. II jahon urushining Eronga ta'siri. Muhammad Rizo siyosati.

Turkiya

Istanbulni ingliz qo'shinlari tomonidan okkupatsiya qilinishi. Gretsiya intervensiyasi. Turk xalqining milliy-ozodlik urushi. Interventlar ustidan turk xalqining g'alabasi. Kamol Otaturk hukumatining islohatlari. 20-yillar oxirida Turkiyaning tashqi siyosati. Mustaqillikni saqlash va mustahkamlash uchun Turkiyaning demokratik kuchlar kurashi. 30-yillarda Turkiyaning iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Ikkinchi jaqon urushi arafasida Turkiyaning tashqi siyosati. Germaniya bilan yaqinlashuv. Urush oxirida siyosatda o'zgarish.

Afg'oniston

Afg'onistonga birinchi jahon urushining ta'siri. Mamlakatning iqtisodiy ijtimoiy va siyosiy tuzumi. Afg'onistonning mustaqillikni qo'lga kiritishi. Yosh afg'onlar hukumatining ichki va tashqi siyosati. 1929 yilgi reaksiyon qo'zg'olon. Bachai Sako hukumati va uning ag'darilishi. Milliy kuchlarning Muhammad Nodirxon atrofida birlashuvi. 30-yillarda Afg'oniston davlatining ichki va tashqi siyosati. II jahon urushining Afg'onistonga ta'siri.

Yaponiya

I jahon urushi va Yaponiya. Demokratik harakatining o'sishi. 1920-1921 yillardagi iqtisodiy krizis. Barqarorlashuv davrida Yaponiya. Demokratik harakat. Tanaka kabineti. Uning ichki va tashqi siyosati. Yaponiyada 1929-1933 yillardagi iqtisodiy krizis. Manjuriyaning bosib olinishi. Ekonomikaning militarizatsiyalashishi. Yapon-Amerika va Yapon-Ingliz ziddiyatlarining yanada keskinlashuvi. Tinch okeanida urushning boshlanishi. Tinch okeani xavzasidagi urushida o'zgarishlar. Sobiq SSSR ning Yaponiyaga qarshi urushga kirishi. AQSh siyosati. Yaponiyaning so'zsiz taslim bo'lishi.

Koreya

XIX asr oxiri XX asr boshlarida Germaniya

XIX asrning 80-90 yillarida Germaniya davlatining davlat tuzumidagi o'zgarishlar. Germaniyada kulturkampf va ijtimoiy harakatlar. XIX asr oxirida Germaniyaning tashqi siyosati. XX asr boshlarida Germaniyaning iqtisodiy rivojlanishi. I-jahon urushi arafasida Germaniyaning dunyo siyosati.

1900-2015 yillarda Germaniya

GFR ni tashkil topishi. Iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. GDR bilan birlashuvi. Hozirgi kunda mavjud muammolari. O'zbekiston bilan munosabatlari.

1900-2015 yillarda Angliya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mavjud muammolari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

1900-2015 yillarda Fransiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mavjud muammolari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli. O'zbekiston bilan munosabatlari.

1900-2015 yillarda Italiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Huhumatning tez-tez almashinuvining sabablari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

1900-2015 yillarda Avstriya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mamlakatning tashqi siyosati. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

1900-2015 yillarda AQSh

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Hozirgi kundagi ahvoli va mavjud muammolari. Ularni bartaraf etish yo'llari va amalga oshirib borilishi. 2001 yil 11 sentyabr voqealari. O'zbekiston bilan aloqalari

Osiyo va Afrika mamlakatlari

Xitoy

I-jahon urushining oxiriga kelib Xitoyning iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Vashington konferentsiyasida imperialistlarning Xitoyga qarshi til birlashtirishi. Militaristik urush. Xitoy inqilobining shart-sharoiti, xarakteri va o'ziga xos xususiyatlari. 1925-1927 yillardagi revolyusiyaning tarixiy ahamiyati. Xitoy Gomindan hukmronligi ostida. Manjuriyaning Yaponiya tomonidan okkupatsiya qilinishi. Xitoy xalqining 1937-1945 yillarda Yapon imperialistlarga qarshi milliy ozodlik urushi. 1917-1945 yillarda Xitoyda ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot yakunlari.

iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Germaniyaga fransuz burjua inqilobining ta'siri. Germaniya Napoleon I hukmronligi ostida. German itifoqi. 1815-1847 yillarda Germaniyaning iqtisodiy o'sishi. 1847 yildagi iqtisodiy tanazzul. Inqilobiy vaziyat. Prussiyada davlat to'ntarilishi. XIX asrning 50-60-yillarida Germaniya iqtisodiyotining o'sishi. XIX asrning 50-60-yillardagi siyosiy tanglik. Bismark tomonidan Germaniyaning birlashtirish rejasi. XIX asrning 60- yillaridagi pruss hukumatining tashqi siyosati.

53-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha Rossiya

XVII asr oxiridan XIX asrning 70 - yillarigacha Rossiya.Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Qishloq xo'jaligi. Manufakturaning paydo bo'lishi. XVII asrning II yarmida Rossiyaning ichki siyosati. Absolyutizmning qaror topishi. Rossiya imperiyasining tashkil topishi. Shimoliy urush. XVIII asr II yarmida tashqi va ichki siyosat. XIX asrning 50-60 yillarida Rossiyaning ichki va tashqi siyosati.

54-mavzu. XVII asrdan 1870-yillargacha AQSh

XVIII asr oxirida AQSh ning tashkil topishi.Shimoliy Amerikaning mustamlakaga aylantirilishi. Amerikaning shimolida mustamlaka tizimi. Shimoliy Amerikada ozodlik uchun kurashning tarixiy shart-sharoitlari va ijtimoiy asoslari. Amerikada iqtisodiy munosabatlar va metropoliya o'rtasidagi ziddiyatlar. Mustaqillik uchun olib borilgan urush. AQSh ning tashkil topishi. Mustaqillik Deklaratsiyasi va uning tarixiy ahamiyati. Inson huquqlari g'oyasi. Demokratik jamiyat asoslarini yaratish uchun kurash. AQSh Konstitutsiyasi. AQSh dagi inqilobiy o'zgarishlarning mohiyati.XIX asrning birinchi yarmida AQSh ning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy taraqqiyoti.Ikkinchi fuqarolar urushi. AQSh taraqqiyotining asosiy xususiyatlari. Mamlakat transport tizimi va iqtisodiyot. Agrar va sanoat sohalarning rivoji. Janubda quldorlik va Shimolda sanoat ziddiyati. AQSh ning g'arb tomon kengayishi. Janubiy shtatlardagi ijtimoiy-iqtisodiy qoloqlik. Meksika bilan urush. Texas va boshqa shtatlarni AQSh ga qo'shib olinishi. Qo'sh partiyalilik tizimi. Shimol va Janub o'rtasida fuqarolar urushi. Shimolning g'alabasi. Avraam Linkoln. Qulchilikning bekor qilinishi. Janubiy shtatlarni ma'muriy qayta tuzib chiqilishi.

55-mavzu. XVIII asr oxiridan XIX asr 60-yillarigacha Avstriya imperiyasi

Umumiy siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy ahvol. Sanoat to'ntarilishining boshlanishi. Metternix hukumatining reaksiyon ichki va tashqi siyosati. Avstriya imperiyasida milliy ozodlik harakatining ko'tarilishi. XIX asrning 50-60-yillarida Avstriya imperiyasining ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti, 50-60 yillarda agressiv tashqi siyosati.

56-mavzu. XIX asrning 30-70 yillarida Lotin Amerikasi davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli

Lotin Amerikasida mustamlaka davri. Mustamlaka tuzumi sharoitida ijtimoiy-iqtisodiy ahvol. Xalq ommasining ezilishi. Negrlar va tub joy aholi– hindularning og'ir ahvoli. XVIII asr oxiri va XIX asr oxirlarida milliy ozodlik inqiloblari. Lotin Amerikasi inqiloblarining tipologiyasi. Lotin Amerikasida milliy davlatlarning tashkil topishi va ulardagi ijtimoiy - siyosiy va iqtisodiy jarayonlar. Lotin Amerikasida madaniy hayot.

57-mavzu. XVIII asr oxiri XIX asr 70-yillarida xalqaro munosabatlar

Yangi davrda Yevropa va Amerika qit'alarida bir necha davlatlar yukSalb xalqaro maydonda xal qiluvchi rol o'ynay boshlashi. Savdo-sotiqning kengayishi va mohiyatining o'zgarishi. XVIII asrda Rossiya xalqaro ta'sirining kuchayishi. Angliya – Fransiya munosabatlari.vXVIII asrning birinchi yarmida Avstriya – Fransiya va Avstriya – Ispaniya yetti yillik urush arafasida davlatlarning qaytadan gruppalarga bo'linishi. XVIII asrning 60-yillarida Rossiyaning tashqi siyosati. Qurolli betaraflik 1789 yilda Yevropadagi xalqaro ahvol.

Bu davrda borliq dunyo xaqidagi bilimlar to'liq ilmiy asosda tushuntirib berildi. Inson tabiatda o'z aqli bilan hukmron mavjudot sifatida tan olindi. Taraqqiyotning xal qiluvchi omili texnika ekani tushunib yetildi. Fan taraqqiyotining umumiy xususiyatlari. Fan – ishlab chiqaruvchi kuch. Yirik mashinasozlik rivojlandi. Bug' bilan yuradigan mashinalar yaratildi. Bu bo'limda F.Blek, G.Galiley, Dekart, Ch.Darvin va boshqa olimlarning tabiat, jamiyat sohalaridagi ilmiy kashfiyotlari haqida fikr yuritiladi.

10-modul. Yangi davrda Osiyo va Afrika mamlakatlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari

Yevropa davlatlarining Osiyo va Afrikada dastlabki mustamlakalar bosib olish harakatlari. Yangi davr boshlarida Osiyo va Afrikaning siyosiy xaritasi. Sharq mamlakatlarini mustamlaka asoratiga solina borishining ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari.

58-mavzu. XVII asrdan – 1918 yillargacha Xitoy

Yangi davr boshida Xitoyning umumiy tavsifi. Sin imperiyasining vujudga kelishi. Sin sulolasi davrida ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy tuzumi. Tashqi siyosat. Feodal munosabatlar inqirozi. Xitoy xalqining Sin sulolasi va feodal zulmga qarshi kurashi.Xitoyga chet davlatlarining kirib kelishi. I-Afyun urushi.Angliyaning Xitoyni va Xitoy bozorini "ochish"ga intilishi. Afyun savdosi. Ingliz-Xitoy qarama-qarshiligi va I-ingliz-xitoy (Afyun) urushi. Nankin shartnomasi. Xitoyni zo'rlab "ochilishi"ning oqibatlari. Taypin Tyangoning e'lon qilinishi. Taypinlar davlatining siyosati. Angliya va Fransiyaning Xitoyga qarshi ikkinchi urushi. Tyantszin shartnomalari. Taypinlarga qarshi ingliz-fransuz-amerika intervensiyasi. Taypinlarni interventlarga qarshi kurashi. Taypinlar urushini mag'lubiyatining sabablari.

tashqi siyosati. Yekaterina II ning ichki siyosati. 1768-1774 yillarda Rus-Turk urushi. Rus-Polsha munosabatlari va Polshaning birinchi bo'linishi. 1767-1791 yilgi Rus-Turk urushi. Polshaning ikkinchi va uchinchi bo'linishi.

XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Italiya

XVIII asr I-yarmi va XIX asr boshlarida Italiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. XIX asrning 20-30 yillaridagi inqilob. 1848-1849 yillarda Apenin yarim oroli. Italiya qirolligining vujudga kelishi.

XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Portugaliya

Portugaliyada qayta tiklanish. Markiz Pombaning davlat arbobi sifatidagi faoliyati. XIX asrning I-yarmida Portugaliya: 1826 yil xartiyasi. 1828-1834 yillardagi fuqarolar urushi. XIX asrning o'rtalarida Portugaliya.

XVII-XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Bolqon xalqlari

XVII asr o'rtalari va XIX asrning 70-yillarigacha Bolqon xalqlari. 1848-1849 yillarda Avstriya imperiyasidagi inqilob davrida janubiy slavyanlar. XVII-XVIII asrlarda Bolqon xalqlari Usmoniylar imperiyasi zulmi ostida. XIX asrning II-yarmida janubiy slavyanlarning ijtimoiy harakatlari. Usmoniylar zulmiga qarshi janubiy slavyanlarning milliy-ozodlik harakatlari. (Chernogoriya, Serbiya, Bosniya, Gertsogovina).

XVII-XVIII asr va XIX asrning I-yarmida Polsha xalqi

XVII asr o'rtalarida rech pospolitaniyadagi feodal inqirozi. XVIII asr oxirlaridagi islohotlar. Polshaning bo'linishi va Kostyushko qo'zg'oloni. XIX asrda Polsha xalqining milliy ozodlik uchun kurashi.

XVII-XVIII asr va XIX asrning 70-yillarida Shimoliy Yevropa davlatlari

XVII-XVIII asrlardagi Shimoliy Yevropa davlatlarining umumiy tavsifi. Shvetsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Daniyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Norvegiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Finlyandiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Napoleon urushlaridan keyin Shimoliy Yevropa davlatlaridagi o'zgarishlar. 1815-1870 yillarda Shimoliy Yevropa.

XVIII asr oxiri XIX asr boshlarida xalqaro ahvol

AQSh ning tashkil topishi va Yevropa mamlakatlarining munosabati. Fransuz burjua inqilobi davrida Napoleon urushlari. Yevropa davlatlari o'rtasidagi munosabatlar. Napoleon urushlari davrida xalqaro vaziyat. Vena kongressi "Muqaddas ittifoq"ning tashkil topishi.

Fransiya – Prussiya urushi

Fransiya – Prussiya urushi arafasida ikkala mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Urush harakatlarining borishi. Sedan yonida fransuz armiyasining yengilish sabablari. 1870 yil 31 oktyabr va 1871 yil 22 yanvar qo'zg'olonlari. Millat majlisi va Tyer hukumatining xalqqa qarshi siyosati.

Angliyada savdo kompaniyalarining tashkil topishi va ularning mustamlakachilik faoliyati.

Fransiyada Reformatsiyasining o'ziga xos xususiyatlari. Bolqon xalqlarining Usmon imperiyasiga qarshi olib borgan kurashlari. XVI asrda xalqaro munosabatlarning keskinlashib borishi.

XVIII – asrda Angliya burjua inqilobi

Inqilobning birinchi davri uchun tavsif. Angliya inqilobining agrar qonunlari. Ikkinchi fuqarolar urushi. Angliya – Gollandiya urushi. Kromvel protektoratining o'rnatilishi. XVIII asr oxiri XIX asr birinchi yarmida Angliya sanoati. 1815-1850 yillarda Angliyaning ijtimoiy ahvoli. XVIII asrni oxirida Angliyaning mustaqillik siyosati. Angliyada chartistlar harakatining boshlanishi va uning yengilish sabablari.

Shimoliy Amerikada mustaqillik uchun kurash

XVII asr oxiri XVIII asrda Shimoliy Amerikada ijtimoiy iqtisodiy va siyosiy ahvol. qishloq xo'jalik sanoati va savdo sotiqning rivojlanishi. Franklin Amerika burjuaziyasining rahnamosi. Shimoliy Amerika burjua millatining tarkib topishi. Mustaqillik uchun urushning boshlanishi. Jorj Vashingtonning Mustaqillik deklaratsiyasi va uning mohiyati. AQSh ning xalqaro ahvoli va tashqi siyosati. Amerika konstitutsiyasining mohiyati. Mustaqillik uchun olib borilgan urushning ahamiyati.

Konsullik va I-imperiya yillarida Fransiya

Fransiyada burjua harbiy diktaturaning o'rnatilishi. Konsullik va imperiya davrida Fransiyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Konsullik va imperiya yillarida Fransiya urushlarining va bosqinchilik xarakteri. Fransiya imperiyasida vujudga kelgan inqirozning sababi. Qit'a qamali. Fransiya bilan Rossiya o'rtasida Ispan xalqining mustaqillik uchun kurashi va Ispan urushining sabablari va natijalari. Napoleon va hozirgi davr.

Vena kongressi va Yevropa xaritasidagi o'zgarishlar

Vena kongressining chaqirilishi va Kongress qatnashchilarining reaksion maqsalari. Vena kongressining yakunlovchi akti. "Muqaddas ittifoq"ning tuzilishi va maqsadi. Vena kongressidan keyin Yevropa xaritasidagi o'zgarishlar.

XVIII asr I-yarmida Gabsburglar imperiyasi

Vestfaliya tinchlik shartnomasidan keyin Avstriya. Gabsburglar imperiyasi tasarrufidagi Vengriya. Turkiya bilan urush. Karlovitsa tinchlik shartnomasi. Chexiya va Slovakiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. XIX asrda imperiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Avstriya imperiyasidagi slavyan xalqlarining milliy- ozodlik harakatlari.

XVIII asr oxiri XIX asr boshlarida Rossiya

XVIII asr oxiri Rossiyaning ijtimoiy, iqtisodiy ahvoli. XVIII asrda Rossiyaning

59-mavzu. Hindistonni bosib olishning tugallanishi

XIX asrning I yarmida Hindiston xalqlari mustamlakachilik zulmi ostida. Maratx knyazliklarining bosib olinishi. Radjastxan, Assamni bo'ysindirilishi. XIX asr I yarmida Panjob. Ingliz-Panjob urushlari. Hindistonda ingliz mustamlakasi ma'muriyati. Ingliz mustamlakachilarining agrar siyosati. Ingliz tovarlari keltirishning kuchayishi. Hind hunarmandchiligining tushkunlikka uchrashi. Mustamlakachilarning ta'lim va madaniyat sohasidagi siyosati, Hindiston xalqlarining bosqinchilarga qarshi kurashi.

60-mavzu. XVII asrning II yarmi va XIX asrning 70-yillarida Yaponiyaning siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy ahvoli

Yaponiyaning Yevropa bilan ilk aloqalari. Tokugava Syogunligining vujudga kelishi. Ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy hayot. Tokugavalarning tashqi siyosati. Mamlakatning tashqi dunyodan ajratib qo'yilishi. Tokugavalar davrida madaniyat. Feodal munosabatlari. Krisisning keskinlashishi.

61-mavzu. XVII asrning II yarmi va XIX asrning I yarmida Eronda bobiyarlar qo'zg'oloni

Eronda yer munosabatlari, shaharlar, hunarmandchilik, savdo, siyosiy tuzum. Eron va Yevropa mamlakatlari. Eronda ingliz-fransuz raqobati. 1804-1813 yillarda rus-eron urushi. Eronda ingliz-rus raqobatchiligi. Ingliz sarmoyasini Eronga kirib kelishining oqibatlari. Feodal munosabatlar inqirozining keskinlashuvi, Bobiyarlar qo'zg'oloni, xarakteri, mag'lubiyat sabablari. Amir Nizomiy islohatlari. 1856-1857 yillardagi Ingliz-Eron urushi.

62-mavzu. Usmoniylar imperiyasining tanazzulga uchrashi

Agrar munosabatlar. Len tizimini buzilishi. Dehqonlar ahvoli. Usmon imperiyasidagi shaharlar. Hunarmandchilik va savdo. Siyosiy tuzum. Sinfy kurashning keskinlashishi. Feodal separatizmning o'sishi. Madaniyatning tushkunlikka uchrashi. Rus-turk urushlari. Yevropa mustamlakachilarining Usmon imperiyasiga kirib kelishi. Sharq masalasini pado bo'lishi. Salim III islohotlari. Rus-turk urushi. Mustafo-Poshsha Bayroqdor. Rossiya bilan urushning davom etishi. Buxarest sulhi.

63-mavzu. Afg'oniston XVIII-XIX asrlarda

Afg'onistonda Durroniylar davlatining tashkil topishi. I-II afg'on urushlari. Gandamak shartnomasi, ingliz mustamlakachilakriga qarshi xalq qo'zg'olonlari. Ingliz-afg'on urushining tugashi. Afg'oniston chegaralarining belgilanishi. XIX asr oxirida Afg'oniston.

64-mavzu. Monopolistik kapitalizmga bo'lgan davrda Osiyo va Afrika xalqlari mustamlaka zulmi ostida

Jahon kapitalistik bozorini vujudga kelishi. Monopolistik kapitalizmga bo'lgan mustamlakachilik tizimi. Sharq mamlakatlari – tovarlar sotiladigan bozorlar va mustamlakachi mamlakatlarning xom-ashyo manbai. XIX asr o'rtalaridagi xalq qo'zg'olonlari. Kurashning o'rta asrlarga xos shakli. O'tkazilgan muvaffaqiyatsiz islohatlar. Monopolistik kapitalizmga davrda sharq xalqlarining tarixiy roli.

65-mavzu. Fransiya – Prussiya urushi

Fransiya – Prussiya urushining sabablari. Urush harakatlarining borishi. Parijning qamal qilinishi. Fransuz xalqining qarshilik harakati. Frankfurt sulhi.

66-mavzu. 1871-1914 yillarda Fransiya

XIX asrning so'nggi o'ttiz yilida Fransiya. XIX asrning so'nggi 30 yilida Fransiyaning iqtisodiy o'sishi va 1875 yilgi Konstitutsiya. XIX asrning 70-80 yillarida respublikachilar va podshoparastlar o'rtasida kurash. Uchinchi respublikaning siyosiy tanazzuli. XIX asrning 90-yillarida Fransiya. Dreyfus ishi. Panama masalasida siyosiy nayrang. Fransiya va Rossiyaning mustamlaka bosqinchiligi. Fransiya-Rossiya ittifoqi. Birinchi jahon urushi arafasida Fransiya.

67-mavzu. 1871-1914 yillarda Germaniya

Fransiya – Prussiya urushi va Germaniyaning birlashtirilishining tugallanishi. 1871 yil imperiya Konstitutsiyasi. 1871-1899 yillarda Germaniya iqtisodining o'sishining sabablari. Qishloq xo'jaligining o'sishi. XIX asrning 70-yillarida Bismark hukumatining ichki siyosati. Bismarkning kanserligi yillarida Germaniyaning tashqi siyosati.

68-mavzu. 1867-1914 yillarda Avstriya – Vengriya va Italiya davlatlari

Avstro-Vengriya dualistik monarxiyaning vujudga kelishi. XIX asrning oxirida Avstro-Vengriya iqtisodiyotining o'sishi. Taf hukumatining siyosati. XIX asrning 70-90-yillarida Avstriya va Vengriyaning ishchilar harakati.

69-mavzu. 1870-1914 yillarda Angliya

XX asr boshlarida Angliya iqtisodiyotining o'sishi. Angliya imperializmining mustamlaka siyosati. Angliyaning jahon bozoridagi mavqei pasayishi. Bolfur va Solberi kabinetlarining reaksion ichki siyosati. Ingliz – Bur urushi. Atlantaning vujudga kelishi. 1904 yil Angliya – Fransiya bitimi. 1907 yilgi Angliya – Rossiya bitimi. Angliyada 1911 yil parlament islohati. Irlandiyada milliy ozodlik harakatining kuchayishi. Angliyaning birinchi jahon urushi arafasida siyosiy tanazzuli.

Eramizdan avvalgi II asrlarda Rimdagi ijtimoiy ahvol, yer masalasi, amalga oshirilmoqchi bo'lgan islohatlar va ularning natijalari kabilarga e'tibor beriladi.

Eramizdan avvalgi II-I asrlarda optimatlar va populyarlar kurashi. Eramizdan avvalgi II asr oxiri-I asr boshlarida Rimning iqtisodiy va siyosiy ahvoli, optimatlar, populyarlarning ijtimoiy mohiyati. Moriy va Sullachilarning kurashi va Sulla diktaturasi masalalari yoritilishi kerak.

Rim Respublikasi va uning qulashi. Rim Respublikasidagi fuqarolar urushi. Sulla diktaturasi, qullar qo'zg'oloni, Pompeyning Sharq siyosati, I- Uchlar Ittifoqi masalasiga e'tibor beriladi. Yuliy Sezar, Oktaviyan davrida Respublika tuzumining qulashiga e'tibor beriladi.

Imperiya davrida Rim davlati. Ilk Rim imperiyasi davrida Oktaviyan hukmronligi va uning yuritgan siyosati, ijtimoiy- iqtisodiy munosabatlar muhim masaladir. III-asrda qulhilikning inqirozi, ommaviy harakatlar, xristian dini kabi masalalarga e'tibor beriladi.

Rim imperiyasida kolonlikning vujudga kelishi va rivojlanishi.

Latifundiyalarning mayda uchastklarga bo'linishi, eramizning I asrida kolonlarning kelib chiqishi. Eramizning III asriga kelib kolonlarning ahvolini o'zgarishi, kolonlarning qo'zg'oloni kabilar ustida to'xtash kerak bo'ladi.

G'arbiy Rim imperiyasining qulashi. Imperiya davrida Rim madaniyati. Rim davlati va undagi Dominat tuzumi, Imperiyani qayta tiklash uchun kurash, ommaviy harakatlar ustida to'xtalib o'tiladi. Shuningdek G'arbiy Rimning qulashi, IV-V asrlarda Rim madaniyati masalalariga e'tibor beriladi

Ilk o'rta asrlarda davlatchilik taraqqiyoti

Eramizning I-IV asrlarda varvarlarning ijtimoiy tuzumi.

“Sali haqiqati” asosida franklarda dehqonchilik munosabatlarining rivojlanishi. Germaniyada investitura uchun kurash va uning oqibatlari, “Dehqonchilik qonuni” muhim tarixiy manbaa sifatida. VI-XI asrlarda g'arbiy slavyanlarda davlatchilik munosabatlarining shakllanishi. Islom dinining mohiyati va dastlabki davrlarda xalifalikning mohiyati. Ilk o'rta asrlarda Hindiston madaniyati. O'rta asr shaharlarining vujudga kelishi. Salb yurishlaridan keyingi diniy-ritsarlik ordenlarining tashkil topishi

Yustinian zamonida Vizantiya imperiyasining muvaffaqiyatlari.

Rivojlangan o'rta asrlarda davlatlarning markazlashish jarayoni

XI-XV asrlarda Italiya va papalik. Ispaniyada Rekonkista harakati. XI-XV asrlarda Polsha va Vengriya davlatlari. Fransiya XI-XV asrlarda dehqonlarning xo'jalik hayoti. XIII asrda Angliyada siyosiy kurashlar. Yan Gusning siyosiy qarashlari. XI-XV asrda g'arbiy Yevropa madaniyati

Sanoatlashgan belgilarning shakllanish davrida davlatlarning markazlashishi Hindistonga dengiz yo'lining ochilishi. Germaniyada dehqonlar urushi.

Qadimgi Spartaning ijtimoiy va davlat tuzumi. Spartaning manbalari, Sparta davlatining tashkil topishi, doriylarning yengib olish masalasi, shuningdek Spartaning iqtisodiyoti, ilotlar va ularning qo'zg'olonlari kabilar ustida so'z yuritiladi.

Afina quldorlik davlatining tashkil topishi. Eramizdan avvalgi VII-VI asrlarda Attikaning ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Drakon qonunlari, Solon islohatining sinfiy mohiyati. Shuningdek, Klisfen islohati, VI asrda Afina quldorlik davlatining harakteriga e'tibor beriladi.

Yunon-Eron urushlari. Eronning kuchayishi va uning istilolari, Eronning Yunonistonga I-II harbiy yurishi. Forslarning II yurishidan so'ng Eron va Yunonistondagi ahvol, Kalliy sulhi, I Afina dengiz ittifoqi masalalari ustida to'xtash kerak.

Peloponnes urushi. Bu urushni kelib chiqishi, Peloponnes urushining birinchi davri, Nikiy sulhi, Sisiliya ekspeditsiyasining mag'lubiyati, Dekeleya urushi, Spartaliklar g'alabasi masalalari yoritilishi kerak.

Eramizdan avvalgi IV asrda Yunonistonning mag'lubiyatga uchrashi va uning Makedoniyaga bo'yinsindirilishi. Peloponnes urushidan keyin Yunonistonda yuz bergan inqiroz va undan chiqish uchun qilingan harakatlar. Yunon polislarida ichki ziddiyatlar, Makedoniya davlatining kuchayishi, Yunonistonning Makedoniyaga bo'yinsindirilishiga e'tibor qaratilishi kerak. Aleksandr Makendonskiy davlati va uning parchalanib ketishi. Ellinizm tushunchasi va Ellin davlatlari tarixi

Rim tarixi

Qadimgi Rim tarixining o'rganilishi. Qadimgi Rim tarixiga doir manbalar. Italiyaning tabiiy sharoiti, aholisi. VIII-VI asrlardagi etrusk, yunon va boshqa xalqlarga e'tibor qaratiladi. Bu temada Yunonlar mustamlakasi ham muhim masaladir.

Qadimgi Rimda patriseylar bilan plebeylar kurashi. Rim shahriga asos solinishi, urug'doshlik tuzumi va uning buzilishi. Serviy-Tuliy islohatlari, patriseylar bilan plebeylar o'rtasidagi kurash va uning bosqichlari, natijalari haqida to'xtab o'tiladi.

Rim va Karfagen o'rtasidagi kurash. Rim va Karfagenning to'qnashib qolish sabablari, I-II Puniy urushlari va tuzulgan sulh. Rimning g'alabasi va uning kuchayib ketishi kabi masalalarga e'tibor beriladi.

Rimning g'arbiy va Sharqiy O'rta dengizda hukmronlik qilish uchun kurashi. Eramizdan avvalgi III asrda G'arbiy va Sharqiy O'rta dengiz hukmronligi uchun Rim va Karfagen kurashi, I-II Puni urushlarida Rim g'alabalariga e'tibor beriladi. III- Puni urushidan so'ng Rim kuchli O'rta dengiz Davlatiga aylanishiga e'tibor beriladi.

Eramizdan avvalgi II-I asrlarda Rimning ijtimoiy, iqtisodiy tuzumi. Rim Respublikasida sinfiy, ijtimoiy kurash. Rim Respublikasining yuksalishi, qishloq xo'jaligi, xunarmandchilik, savdo shuningdek, qullar, quldorlar, mayda ishlab chiqaruvchi sinflarga e'tibor beriladi. So'ngra Rimdagi qarama-qarshiliklar, isloxlarning natijalari, qullar qo'zg'oloni voqealari o'rganiladi.

Eramizdan avvalgi II asrda Rimda agrar va demokratik harakatlar.

70-mavzu. XIX asr oxiri XX asr boshlarida Rossiya-Qrim urushidan so'ng Rossiyaning xalqaro ahvoli

Rossiyaning uzoq sharqdagi siyosati. "Uch imperator ittifoqi" 1875-1876 yillarda Sharq tanazzuli. 1877-1978 yillardagi Rossiya - Turkiya urushi. San - Stefano kelishuvi. Berlin kongressi. Uchlar ittifoqi. Fransiya - Rossiya ittifoqi. XIX asrning ikkinchi yarmida madaniyat.

71-mavzu. 1870-1914 yillarda AQSh. XX asr boshlarida AQSh iqtisodining o'sishi

Amerika imperializmining ichki reaksiyon siyosati. Irqiy kamsitish. XIX asr oxiri XX asr boshlarida AQSh bosqinchilik va tajovuskorlik siyosatining kuchayishi. Kuba - Ispaniya istibdodi ostida AQSh ning Ispaniya bilan urushi. AQSh ning Lotin Amerika mamlakatlariga tajovuzi. Panamaning bosib olinishi. Panama - Amerika ittifoqi. "Katta tayoq" va "Dollar diplomatiyasi" siyosati. 1900 yil Xitoyda xalq qo'zg'olonini bostirishda AQSh ning ishtiroki. 1912 yilgi Prezident saylovlari. Prezident Vilson hukumatining jahon urushi arafasidagi ichki siyosati.

72-mavzu. 1870-1914 yillarda Ispaniya va Portugaliya

Ispaniyada Burbonlar sulolasining qayta tiklanishi. XIX asr boshlarida Ispaniyadagi siyosiy va iqtisodiy ahvol. Qonli haftalik, siyosiy kurashlar va Marokko muammosi. XIX asr oxirida Portugaliyadagi iqtisodiy rivojlanish. XIX asr oxiri va XX asr boshlarida Portugaliyaning ichki va tashqi siyosati. Portugaliyadagi 1910 yilgi revolyutsiya va uning oqibatlari.

73-mavzu. 1870-1914 yillarda Lotin Amerikasi davlatlari

Lotin Amerikasi mamlakatlarida taraqqiyotning umumiy xususiyatlari: sanoat, qishloq xo'jaligi. Yevropa va AQSh ga tobelik. Tub aholi hindularning talanishi. Qulchilik. Yevropa va AQSh o'rtasida Lotin Amerikasi uchun raqobat. G'arbiy to'qnashuvlar. "Katta tayoq" siyosati. Sanoatda sarmoyadorlikning o'sishi. Argentina, Braziliya, Peru, Boliviya, Chili, Markaziy Chili mamlakatlari, Kuba, Lotin Amerikasi mamlakatlarida AQSh bosqinchi siyosati. Meksika inqilobi.

74-mavzu. Birinchi jahon urushi

Iyul inqirozi. Birinchi jahon urushining sabablari va urush ishtirokchilarining maqsadlari. 1915-1916 yillardagi diplomatik kurashlar va janglar. AQSh ning urushga kirishi va Rossiyadagi inqilob sharq mamlakatlariga birinchi jahon urushining ta'siri. 1917 yildagi urush harakatlari. To'rtlar ittifoqining mag'lubiyati.

75-mavzu. XIX asr oxiri XX asr boshlarida xalqaro munosabatlar

XIX asrda xalqaro munosabatlarda muvozanatning yo'qola boshlashi. Usmoniylar imperiyasining parchalana boshlanishi. XX asr boshida dunyoning siyosiy xaritasi. Imperialistik davlatlar o'rtasida ziddiyatning avj ola borishi. Uchlar ittifoqi. Fransiya - Rus ittifoqining tuzishi. Angliya - Germaniya raqobati. Antanta.

Birinchi imperialistik urushlar. Bolqon urushlari. Bolgariya davlatining tashkil topishi. Ruminiya, Serbiya, Chernogoriyaning mustaqillikka erishishi. Birinchi jahon urushi. Urush harakatlarining borishi. 1915-1916 yillarda frontlardagi ahvol. Mudofaa urushlari. Ruminiya va Italiyaning urushga kirishi.

76-mavzu. Yangi tarixning ikkinchi davrida Yevropa va Amerika mamlakatlarining madaniyati, fan va texnika yutuqlari

Yangi shaharlarning o'sishi. Aholining ijtimoiy tarkibidagi o'zgarishlar. Moddiy madaniyat. XIX asrda fanning rivojlanishi (matematika, ximiya, biologiya, fizika, meditsina va boshqalar).

Badiiy madaniyat. Badiiy adabiyotdagi oqimlar. Tanqidiy realizm va romantizm. Naturalizm. Tasviriy san'at. Rang – tasvirdagi reallik. Impressionizm. Arxitektura, liberalizm va konservatizm.

77-mavzu. Xitoyning yarim mustamlakaga aylantirilishi

Sin xuhumatining chet el mustamlakachilariga qaramligining kuchayishi. Fransiya – Xitoy urushi. Xitoyning kapitalistik rivojlanishi. Yapon-Xitoy urushi. Imperialistlar tomonidan ijara hududlarining bosib olinishi. Xitoy imperialistik davlatlarining yarim mustamlakasi.

Xitoyda islohatilik harakati. Ixentuanlar qo'zg'oloni. Xitoy millatining shakllanishi. Islohatilik harakatining borishi. Islohatlar 100 kunligi. Sunn Yat Senning inqilobiy faoliyatining boshlanishi. "Xitoyni qayta tiklash" jamiyati. Ixentuanlar harakati. Chet el mustamlakachilarining aralashuvi. Sakkizta yirik davlatlarning o'ziga xos xususiyatlari.

XX asr boshida 1911 yil inqilobi. Xitoyning XX asr boshidagi ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy ahvoli. Inqilobiy vaziyatning vujudga kelishi. "Birlashgan ittifoq" ning inqilobiy faoliyati. Sun Yat Senning uch xalqchil prinsipi. Xitoy inqilob arafasida. Uchan qo'zg'oloni. Inqilobning boshlanishi. Sin sulolasining inqilobni bostirishga bo'lgan urinishlari. Respublikaning e'lon qilinishi. Sun Yat Senning vaqtinchalik prezident etib saylanishi. Hokimiyatni Yuan Shikayga o'tishi. Komprador va militaristlar diktaturasining o'rnatilishi. Gomindan partiyasining tuzilishi. 1911-1913 yillar inqilobining natijalari. Xitoy birinchi jahon urushi yillarida.

78-mavzu. Hindistonda ingliz mustamlakachilik zulmining kuchayishi va Hindiston xalqlarining ozodlik kurashi

Hindistonning XIX asrning so'nggi 30 yilida mustamlaka ekspluatatsiyasi. Qishloq xo'jaligidagi ahvol. 70-90- yillardagi dehqonlarning inqilobiy harakati. Kapitalizmning rivojlanishi. Hind milliy burjuaziyasining shakllanishi. Ingliz mustamlaka rejimi ziddiyatlarining keskinlashishi. Inqilobiy ko'tarilishining boshlanishi. Svadeshi va Svaradj. Milliy kongresning roli. 1906-1907 yillardagi inqilobiy harakatlarning kuchayishi. Mustamlakachilarning milliy ozodlik harakatiga qarshi kurashi. Milliy kongressda bo'linish. Tilak ustidan sud jarayoni va Bombeyda umumiy siyosiy stachka. Hindiston birinchi jahon urushi yillarida.

Qadimgi Misrda sinflarning paydo bo'lishi. Xususiy mulkning vujudga kelishi, jamiyatda mulkiy tengsizlikning boshlanishiga olib keldi. Dehqonlar va zodagonlar, qullar va quldorlar sinfining paydo bo'lishi.

Xammurapi qonunlariga ko'ra Qadimgi Bobilning iqtisodiy-ijtimoiy tuzumi. Xammurapi qonunlari tarixiy manba ekanligi, Bobilning xo'jaligi, ijtimoiy tuzumiga e'tibor beriladi. Bobil davlatida yerga egalik, qulchilik, turli ijtimoiy guruhlar, oila munosabatlari, sud qilish kabi masalalarini bu mavzu o'z ichiga oladi.

Suriya, Finikiya, Falastin. Sharqiy O'rta dengiz hududi va Arabiston sharoiti va aholisi. U yerdagi davlatlar masalasi. Finikiya va Suriyaning yuksalishi. Falastin shohligi, Dovut Sulaymon podsholigi davri. Arabiston va undagi qabilalar va davlatlar. Sharqiy O'rta dengiz hududi va Arabiston sharoiti va aholisi, u yerdagi davlatlar masalasi. Qadimgi Eron va Midiya davlatlariga e'tibor beriladi.

Doro I davrida Eron davlati. Yangi Bobil podsholigi. Qadimgi Elam podsholigi. Qadimgi Urartu podsholigi. Urartu quldorlik davlati va uning xo'jaligi. Urartuni o'rganish manbalari. Van ko'li, Sevan vodiysi qabilalari birlashib, eramizdan avvalgi IX asrda davlat tashkil bo'lishi, dehqonchilik, chorvachilik, hunrmandchilik yaxshi rivojlangani, Savduriy I (ermizadan avvalgi 834 yil) davrida kuchayish kabilarni e'tiborga olish kerak.

"Manu" qonuni bo'yicha qadimgi Hindistondagi ijtimoiy-iqtisodiy tuzum. Bu mavzuda Magadha, Maur'ya davlatlarining vujudga kelishi va rivojlanishi, xo'jaligining muhim sohalari, davlat tuzumi kabilar ustida to'xtaladi.

Qadimgi Xitoyda vujudga kelgan davlatlar. Tabiiy sharoiti, aholisi, manbalar. Xitoy tarixining davrlari va ularning iqtisodini davlat tashkil topishini bilish kerak. Shan(In') davlati va uning qulashi, Chjou davlati, Xitoy shohlari o'rtasidagi kurash. Shan' Yan islohatini bilish lozim. Xan' imperiyasining yuksalishi, islohatlar, xalq qo'zg'olonlari va nihoyat imperiyaning parchalanishi bilan uch shoxlik davrlarini o'rganish lozim.

Qadimgi Yunoniston tarixi

Yunonistonning geografik o'rni, aholi va arxeologik muvaffaqiyatlar. Eramizdan avvalgi III-II ming yilliklarda Krit, Materik Ellada, Orol Kiklada tarqqiyoti. Qadimgi Yunon qabilalarining ko'chishi, axeyaliklarni joylashishi, Krit-Mikena jamiyatining tugashi ustida to'xtaladi.

Eramizdan avvalgi XI-IX asrlarda Yunonistonning ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. ("Illiada" va "Odiseya" dostonlari bo'yicha)

Gomer dostonlari tarixiy manba ekanligi, Gomer zamonidagi Yunonistonning iqtisodiyoti, xo'jaligining harakteri, qulchilik ozod aholi, Yunonistonning ijtimoiy tuzumi haqida fikr yuritiladi.

Eramizdan avvalgi VIII-VI asrlarda Yunonlar mustamlakachiligi.

Masalaga doir manbalar, mustamlakachilik sabablari, mustamlakachilik yo'nalishi, Yunonlar mustamlakachiligining harakteri ustida fikr yuritiladi.

101-mavzu. Sotsialistik tuzumning inqirozi va jahon tarixida yangi bosqichning boshlanishi.

1989-2005 yillarda Sharqiy va Markaziy Yevropadagi sotsialistik mamlakatlarda bo'lib o'tgan voqealar. Ularning oqibatlari. SSSRning parchalanishi. Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi (MDH) ning tuzilishi, uning maqsad va vazifalari. Bozor iqtisodiyotiga o'tishning afzalliklari. Unga sobiq sotsialistik tuzumda yashagan xalqlarning munosabatlari. Sobi sotsialistik mamlakatlar. MDHni faoliyati.

102-mavzu. Xalqaro munosabatlar

Urushdan keyingi dastlabki yillarda xalqaro munosabatlar. "Sovuq urush" siyosatiga o'tilishi. Har xil blok va tashkilotlarning tuzilishi. Qurollanish poygasining ajv olishi. Ikki tizim o'rtasidagi munosabatlar. 70-80 yillarda AQSh-Sho'ro munosabatlari. Tuzilgan shartnomalar. "Sovuq urush" siyosatiga barham berilishi. Hozirgi kundagi xalqaro munosabatlarning ahvoli. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlardagi tutgan o'rni. Jahonda o'ynayotgan roli. Xalqaro terrorizm va diniy ekstremizm.

III. Seminar mahsg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabalar mavzuga oid bo'lgan xaritaviy ko'rsatmali qurollardan, mavjud adabiyotlardan foydalangan holda mavzuni ochib berishni o'rganishlari lozim. Shu maqsadda seminar mashg'ulotlarini yanada mukammalroq o'tishi uchun imkon darajasida ko'proq xaritalardan va har xil ko'rgazmali qurollardan foydalanish tavsiya etiladi.

Seminar mashg'ulotlarining taxminiy tavsiya etiladigan mavzulari

Ibtidoiy jamoa tuzumi tarixi

Urug'chilik tuzumi. Ona va ota urug'i. Urug'chilik tuzumining paydo bolishi urug'chilik formasi, ona urug'ining belgilari. Juft oilaning shakllanishi, shuningdek, ota urug'iga o'tish, xo'jalik yuritishning rivojlanishi, sinfiy jamiyatning vujudaga kelishi masalalarini o'z ichiga oladi.

Ibtidoiy jamiyat madaniyati. Odamlarning o'rab turgan tabiat haqidagi bilimlarning to'planishi, xalq tabobatshunosligi, folklor san'atining paydo bo'lishi, haykaltaroshlik, naqsh, musiqa, me'morchilik kabilar sohasini qamrab oladi.

Qadimgi Sharq tarixi

Qadimgi Mesopatamiya. Tabiiy sharoitlari. Qadimgi qabilalarning kelib joylashishlari, yuksalish va dastlabki davlatlarni paydo bolish masalasi muhimdir. Shumer va Akkad davlatlari, Ossuriya, Bobil davlatlari tarixi va nihoyat Mesopatamiya madaniyati masalalari muhimdir.

79-mavzu. Yaponiyaning mustamlakachi davlatga aylanishi

XIX asrning so'nggi 30 yilida Yaponiyaning kapitalistik taraqqiyoti. 1868 yilgi restavrsiyadan keyin Yaponiyaning siyosiy ahvoli. Sanoat qurilishi. "Ozodlik va xalq xuquqlari uchun harakat" 1889 yildagi Konstitutsiya. Yaponiyaning agressiv tashqi siyosati. Yaponiya – Xitoy urushi. Yapon kapitalizmining imperializmga o'tishi. Yapon imperializmining xususiyatlari. Yaponiyaning tashqi siyosati. Rus – yapon urushi. Ishchi va demokratik harakat. Urushga qarshi kurash. Iqtisodiy rivojlanish. Urushdan keyingi Yaponiyaning tashqi siyosati. Birinchi jahon urushi arafasida Yaponiyada demokratik harakatlar. Maorif va madaniyat. Yaponiya birinchi jahon urushi yillarida.

80-mavzu. Turkiya, Eron, Afg'onistonning yarim mustamlakaga aylantirilishi

XIX asrning 70-yillarida Usmon imperiyasi. 1875-1876 yillardagi Bolqon inqirozi. Istambulda xalq chiqishlari. "Yangi Usmoniylar" ning Saroy to'ntarilishi. Mixtat konstitutsiyasi. "Yangi Usmoniylar" ning mag'lubiyati. Rus – Turk urushi. Turkiyaning siyosiy, iqtisodiy asoratga solinishi. Abdulxamid II ning dispotik rejimi. Turkiya yarim mustamlaka. Yosh turklar harakatining tuzilishi. Afg'oniston II – Ingliz–Afg'on urushiga qadar bo'lgan davrda. II – Ingliz–Afg'on urushi. Ingliz mustamlakachilariga qarshi xalq qo'zg'oloni. Ingliz–Afg'on urushining tugashi. Afg'oniston chegaralarining belgilanishi. Chegaradagi qabilalar hududlarning inglizlar tomonidan bosib olinishi. Afg'oniston XIX asr oxirida.

81-mavzu. Turkiya 1900-1918 yillarda

Turkiya burjua inqilobining ob'ektiv shart-sharoitlari va o'ziga xos xususiyatlari. 1908 yil inqilobi. Yosh turklar inqilobining natijalari va tarixiy ahamiyati. Birinchi jahon urushi davrida Turkiya. Turkiyaning german bloki tomonidan turib urushda qatnashishi.

82-mavzu. Eron 1900-1918 yillarda

1905-1911 yildagi Eron inqilobining shart-sharoitlari. Inqilobning boshlanishi. Majlis chaqirilishi. Eron konstitutsiyasi. 1907 yilgi Ingliz – Eron ahdlashuvi. 1908 yilgi aksilingilobiy to'ntarish. Tabriz qo'zg'oloni. Muxammad Ali shoxning ag'darilishi. Liberallar hokimiyat tepasida. Morgen Shustr missiyasi. Sobiq shox Muxammad Ali isyoni. Interventsiyaning kuchayishi. Inqilobning mag'lubiyatga uchrashining sabablari. Eron birinchi jahon urushi yillarda.

83-mavzu. XIX asr oxiri XX asr boshlarida Indoneziya va Xindixitoy

Indoneziyaning bosib olishning tugallanishi. Indoneziyada mustamlakachilik ekspuluatatsiyasi usullarining o'zgarishi. Yavada milliy ozodlik harakatining tug'ilishi. Xindixitoy yarimoroli davlatlari, Fransiya tomonidan Vetnamning

bo'ysindirilishi. Uchinchi ingliz – Birma urushi va butun Birmaning ingliz mustamlakasiga aylanishi. Ingliz – Fransuz raqobatchiligining keskinlashuvi va Sianni ta'sir doiralari bo'lib olinishi.

84-mavzu. Arab mamlakatlari XIX asr oxiri XX asr boshlarida

Arabiston, Iroq, Livan, Falastinda 1879-1882 yilgi milliy ozodlik harakati va Angliya tomonidan Misrning okkupatsiya qilinishi. Maxdiylar qo'zg'olon. Sudanning Angliya tomonidan bosib olinishi. Tunis va Marokashning Fransiya tomonidan bosib olinishi. Liviyaga italyan mustamlakachilik agressiyasi.

85-mavzu. Afrikaning imperialistik davlatlar tomonidan bo'lib olishning tugallanishi

Janubiy Afrikaning mustamlakalarga bo'lib olishning tugallanishi. G'arbiy Afrikaning imperialistik bo'lib olinishi. Efiopiyaga qarshi italyan agressiyasi. Somalini imperialistik bo'lib olish. Sharqiy Afrikaning bo'lib olinishi. XX asr boshlarida Afrika xalqlari mustamlaka zulmi ostida. Tropik va janubiy Afrika xalqlarining milliy ozodlik harakati.

11-modul. 1918-1939 yillarda Evropa va AQSHdagi iqtisodiy va siyosiy ahvol

86-mavzu. 1918-1939 yillarda Germaniya

Noyabr (1918y) inqilobi. Versal sulhi. Veymar konstitutsiyasi. Fashizmning hokimiyat tepasiga kelishi. Ichki va tashqi siyosat.

87-mavzu. 1918-1939 yillarda Angliya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Ijtimoiy harakatlar. Ikkinchi jahon urushiga kirishi.

88-mavzu. 1918-1939 yillarda Fransiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. "Xalq fronti" g'alabasi. Ikkinchi jahon urushiga kirishi.

89-mavzu. 1918-1939 yillarda Italiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Fashizmning o'rnatilishi. Ichki va tashqi siyosati. Urushga kirishishi.

90-mavzu. 1918-1939 yillarda Avstriya

Urushdan so'ng iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Primo de Rivera diktaturasining barbod bo'lishi. "Xalq fronti"ning tuzilishi va g'alabasi. O'tkazilgan islohatlar. Grajdandar urushi va uning oqibatlari.

91-mavzu. 1918-1939 yillarda AQSH

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Buyuk depressiya (turg'unlik) yillari. F.D.Ruzveltning olib borgan ichki va tashqi siyosati.

92-mavzu. 1918-1939 yillarda SSSR

Rossiya 1917 yil to'ntarishidan keyingi xalqaro intervensiya va fuqarolar urush yillarida. Iqtisodiyotni boshqarishning markazlashtirilish va mustabid Sovet tuzumining ichki siyosati. Sovet totalitar tuzumining tashqi siyosati.

93-mavzu. 1918-1939 yillarda xalqaro munosabatlar

Versal-Vashington tizimi. "Daues" va "Yung" rejalari. Rapallo, Lokarno, Jeneva konferentsiyalari. Yevropada kollektiv xavfsizlik va fashizmga qarshi kurash. Sho'ro-German bitimi.

94-mavzu. Ikkinchi jahon urushi (1939-1945 yy)

Ikkinchi jahon urushining tayyorlanishi, boshlanish jarayoni sabablari, bosqichlari. Yangi davlatlarning urushga kirishi. Antigitar koalitsiyasining tuzilishi. Tehron, Qrim, Potsdam konferentsiyalari. Ikkinchi jahon urushining tugallanishi va oqibatlari.

12-modul. 1945-2015 yillarda 1918-1939 yillarda Evropa va AQSHdagi iqtisodiy va siyosiy ahvol

95-mavzu. 1945-2015 yillarda GFR

GFR ni tashkil topishi. Iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. GDR bilan birlashuvi. Hozirgi kunda mavjud muammolari. O'zbekiston bilan munosabatlari.

96-mavzu. 1945-2015 yillarda Angliya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mavjud muammolari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

97-mavzu. 1945-2015 yillarda Fransiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mavjud muammolari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli. O'zbekiston bilan munosabatlari.

98-mavzu. 1945-2015 yillarda Italiya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Xuhumatning tez-tez almashinuvining sabablari. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

99-mavzu. 1945-2015 yillarda Avstriya

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Mamlakatning tashqi siyosati. Hozirgi kunda mamlakatning ahvoli.

100-mavzu. 1945-2015 yillarda AQSH

Urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Ichki va tashqi siyosati. Hozirgi kundagi ahvoli va mavjud muammolari. Ularni bartaraf etish yo'llari va amalga oshirib borilishi. 2001 yil 11 sentyabr voqealari. O'zbekiston bilan aloqalari.